

94095-94100

9902

BIBLIOTECA „ASTREI“

(Asociațiunea pentru lit. rom. și cultura poporului român)

Centrala Sibiu.

Nr. VII 7885

1214

ACTELE

privitoare la

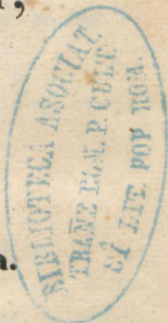
Urdira si infiintierea Asocia-
tiunei Transilvane pentru lite-
ratur'a romana, si cultur'a po-
porului român^Au,

date

IN TIPARIU

~~7385~~ de

Insasi Asociatiunea.

Sibiu,

in Tipografi'a diecesana.

1862.

1969

1984

ACTE

privilegiu la

Asocia-
tiunii Transilvane pentru lit-
teratură română, și cultură po-
pulară română

date

12. IULIE

de

Asociația de studii

si

in Transilvania

1984

Rogamintea mai multor barbatii fruntasi ai natiunei noastre catra inalt'a Locotiintia c. r. transilvana, pentru a se dá voia la tinerea unei adunari consultatöre in privinti'a infiintarii unei asociatiuni pentru literatur'a si cultur'a popor. romanu.

(In traducere romana. *)

Inalta c. r. Locotiintia!

Semnalulu timpului nostru e progresulu! Statuti, natiuni rivaliseza laolalta in nasuel'a dupa progresu, adeca spre inaintarea fericirei universale, prin desvoltarea puteriloru loru spirituale si mate-

*) Era testulu originalu in limb'a germana alu acestei petitiuni insemnate e urmatoriulu:

Hohe k. k. Statthaltere!

Das Lösungswort unserer Zeit ist Fortschritt! Staaten und Nationen wetteifern mit einander in dem Streben nach Fortschritt d. i. nach Beförderung der allgemeinen Wohlfart, durch Entwicklung ihrer geistigen und materiellen Kräfte, Hebung der Agricultur der Industrie etc, und es unterliegt keinem Zweifel, daß die erste Grundlage zur Emporblüthung eines Staates die sittliche Bildung und Aufklärung des Volkes und der dadurch bedingte Wohlstand desselben bildet.

riale, prin înflorirea agriculturii și a industriei, și nu suferi nici o îndoială, că fundamentul antaiu alu înfloririi fiecarui stat este cultivarea morala și luminarea poporului, și bunăstarea lui prin astea conditionata.

Dieses Bewußtsein ist auch bei den hierländigen Rumänen erwacht, und sie wünschen Nichts so sehnlich, als die Möglichkeit, dasselbe zu bethätigen und dadurch einer zeitgemäßen Kultur und Aufklärung theilhaft zu werden. Daher haben die ergebenst Gefertigten — durchdrungen von diesem allgemeinen Bewußtsein unserer Stammgenossen, und von dem, einem jeden Staatsbürger obliegenden Pflichtgefühl zur Beförderung der Volksbildung, zur Hebung der Industrie und Agricultur, und der dadurch bedingten Wohlfahrt des Staates nach Kräften beizutragen, — als getreue Unterthanen und Diener Sr. k. k. Apost. Majestät unseres a. g. Herren und Kaisers, sich berufen gefühlt, über die Mittel, durch welche der angedeutete Zweck der Volks-Aufklärung, wenn auch nur theilweise erreicht werden könnte, nachzudenken, und sind zu der festen Überzeugung gelangt, daß jener Zweck unter Anwendung des Symbols unseres a. g. kaiserlichen Herrn „Viribus unitis“ d. i. durch Bildung eines Vereins, welcher die Verbreitung der Volksbildung und Beförderung der Literatur durch vereinte Kräfte sich zur Aufgabe zu machen habe, am sichersten erreicht werden könne.

Da der in's Leben tretende Verein gleich bei seinem Entstehen eines Programmes und gewisser Statuten bedarf, und diese nothwendigen Vorbereitungen nur in einer zu diesem Zwecke abzuhaltenden Versammlung meh-

Cunoscinti'a aceasta s'a trezitu si la Romanii
din patri'a aceasta: pentru aceea ei nu dorescu ne-
micu mai tare, decâtu posibilitatea, de a puté do-
vedi acést'a in fapte, cá prin aceea se fie partasi
luminarei si culturei moderne Dreptu aceea umi-
litu subscrisii, petrunsi de acésta convingere ge-
nerale a natiunei nóstre si de simtiulu de datorintia
a fiecarui cetatianu, dupa puteri a contribui spre
inaintarea culturei poporale, spre promovarea in-
dustriei si a agriculturii si spre, de acestea atir-

rerer Mitglieder unserer Intelligenz geschehen könnten,
so erachten die ergebenst Gefertigten, gerade den wohlwol-
lenden Absichten der Hohen k. k. Regierung, Hohwelcher
die möglichste Beförderung der Volksbildung so sehr am
Herzen liegt, entgegen zu kommen, wenn sie an Eine hohe
k. k. Statthalterei die ergebenste Bitte wagen, womit ihnen
die hochgeneigte Bewilligung ertheilt werden möchte, eine
berathende Versammlung zum obberührten Zwecke hier in
Hermannstadt abhalten zu dürfen.

Den hierüber zu ertheilenden Hohen Bescheid ge-
ruhe Eine Hohe k. k. Statthalterei dem gehorsamst mit-
gefertigten Bischofe Andreas Freiherrn von Schaguna
zukommen zu lassen.

Die wir in tiefster Ehrfurcht verharren
Einer Hohen k. k. Statthalterei

Hermannstadt den 10-ten Mai 1860.

gehorsamste Diener

natórea fericire a statului, — cá credinciosí sudíti si servi ai Maiestatii Sale apost. preagratióului nostru Domnu si Imperatu, s'au sentítu chiamati, a cugetá despre midilócele, prin care, — de si barem partialu, s'aru putea ajunge amintítulu scopu alu luminarii poporului, si au devenitu la aceea convin-gere tare, ca acelu scopu mai siguru se póte ajun-ge prin întrebuintiarea simbolului preagratióului nostru Domnu si Imperatu „*Viribus uníttis*“, adeca prin înfiintierea unei reuniune, a carei chiamare se fia latírea culturai populare si înaintarea literaturéi cu puteri unite.

Fíindca înfiintíand'a reunióne îndata la începutulu ei are debuintia de unu programu, de nesce statute, — si acestea pregatiri numai într'o adunare de mai multi membrii ai inteligintiei nóstre s'aru putea întemplá: asía umílitu-subscrisii cugeta, ca prevínu tocma intentiuniloru binevoitóre ale înaltului c. r. Regimu, înaltucarui asía de tare 'i jace la ini-ma înaintarea posibilé a culturai poporului, — eandú asternu înaltei c. r. Locotiintie umílit'a rogare, cá Înaltu aceea se binevoiésca a da licentia spre tie-nerea unei adunari consultátóre aici in Sibíu pen-tru scopulu susatinsu.

Decisiunea înaltá, ce va sa se aduca, — se se indure înalt'a c. r. Locotiintia a o îndreptá ca-

tra episcopulu celu impreuna subscrisu Andreiu
Barone de Siagun'a.

Intru stima profunda suntemu

Ai inaltei c. r. Locotiintie

Sibiiu in 10 Maiu 1860.

cei mai umiliti servi

- 1 **Al. St. Siolutiu** m. p. — **A. Bar. de Siaguna** 2
Archiepiscopu si Metro- m. p. Episcopu.
politu alu Albei-Juliei.
- 3 **Joane Alexi** m. p. Episcopu in Gherla. — **Dr.**
4 **Bendella** m. p. Consil. de apelatiune — **Basiliu Ratiu** m. p.
prepositu alu capitului metropolitanu din Blasiu. — **Joane**
7 **Pap de Lemeny** m. p. Consiliariu c. r. de apelatiune. —
8 **Pavelu Dunca de Sajo** m. p. Consiliariu c. r. de apalatiune.
— **Jacobu Bologa** m. p. Consilariu c. r. de apelatiune. —
11 **Constantinu Alutanu** m. p. Canonicu. — **Stefanu Boeru** m. p.
Canonicu. — **Teodoru Siereni** m. p. Canonicu. — **Constan-**
tinu Pappfalvi m. p. Canonicu metropolitanu. — **Simeon**
Fülep m. p. paroculu Blasiului si Archidiaconu. — **Dr.**
Pavelu Vasiciu m. p. Consiliariu de scóle. — **Nicolau Po-**
pea m. p. Protosingelu eppescu. — **J. Hannia** m. p. Pro-
topopu. — **Antoni Vestemianu** m. p. parocu gr. cat. —
19 **Petru Manu** m. p. Consiliariu de finantie. — **Joane Pan-**
noviciu m. p. protopresviteru alu tractului Sibiiului II. —
21 **Petru Bodilla** m. p. Protopopulu Mercurei. — **Joane Ratiu**
m. p. redactorulu Telegrafului Romanu. — **Gavriilu Vajda**
m. p. casieru c. r. de banca. — **Georgiu Zacharia** m. p.
— **Gregoriu Mateiu** m. p. — **Dr. Joane Ratiu** m. p. —
22 **Timoteu Cipariu** m. p. Canonicu in Blasiu. — **Ilie Farago**
m. p. rectoru alu Seminariului din Blasiu. — **Nicolau Manu**
m. p. Archidiaconu si economu metropolitanu. — **P. To-**
ma Jeronimu Albani m. p. superiore alu monastirei Blasiu-
lui. — **Joane Pamfiliu** m. p. secretariu arhiepiscopescu. —
23 **Joane Rusu** m. p. profesoru gimn. in Blasiu. — **Joane An-**

topeli m. p. profesorul gimn. în Blasiu. ²⁹ Simeonu Mi-
 hali m. p. Joane Fauru m. p. profesorul. ³ Joane Po-
 pescu m. p. profesorul gimn. ¹ Alesandru Micu m. p.
 profesorul. ² Alimpiu Blasianu m. p. profesorul. ² Ge-
 deonu Blasianu m. p. profesorul de teologia. ² Joane
 Stoianu m. p. profesorul gimn. ⁴ Joane Moldovanu m. p.
 prof. gimn. ² Teodoru Deacu m. p. Vice-rectorul alu se-
 minariului diecesanu Blasianu. ⁴ Franciscu Gyulai m. p.
 profesorul. ⁴ Aronu Boeriu m. p. cancel. metrop. ⁴ Ga-
 vrile Popu m. p. profesorul de s. scriptura ⁴ V. Popescu
 m. p. ⁴ Josifu Tartia m. p. prof. de teologia. ⁴ Joane
 Aldulianu m. p. preside c. r. de tribunalulu urbarialu. —
⁴ Luca Nobilu de Prunculu m. p. substitutu procuroru de
 statu c. r. — Constantinu Pantiu m. p. adjunctu jud. c. r.
⁴ Samuilu Paserariu m. p. directoru de cancelaria —
¹² Joane Florianu m. p. adjunctu c. r. de judec. ² N. Siu-
 tai m. p. auscult. c. r. — ⁴ Nicolau Voinescu m. p. —
⁴⁵ Joane Ivanoviciu m. p. adjunctu. ⁴ Joane Puscariu de
 Gridu m. p. — Joane Popasu m. p. I. protopopu alu Bra-
 siovului. — Petru Germanu m. p. protopopu. ⁴ Joane
 Petricu m. p. protopopu. — Gavriile Munteanu m. p. di-
 rectoru gimnasiale. — Josifu Baracu m. p. catechetu si
 profesorul. — Davidu Almasianu m. p. prof. gimn. ⁴ Va-
 silie Oroianu m. p. prof. gimn. ⁴ Stefanu Josifu m. p.
 prof. gimn. — Jacobu Muresianu m. p. redactorulu Ga-
 zetei Transilvaniei. — Georgiu Belissimus m. p. recto-
 rulu scolei norm. din Brasiovu. — Dimitrie Nicolau m. p.
 membru de comunitate. — Apostolu Efst. Popp m. p. mem-
 bru alu gremiului negutiatorescu. — Joane G. Joanu m. p.
 membru alu camerei comerciale din Brasiovu. — Georgiu
 Juga m. p. pres. alu gremiului negutiatorescu. — Joane
 Zippa m. p. membru alu eforiei scolare. — Georgiu R.
 Leka m. p. membru alu eforiei scolare. ²² Nicolau T.
 Ciurcu m. p. membru alu eforiei scolare. ⁴ Dimitrie Or-
 gidanu m. p. preotu. — Georgiu Nica m. p. membru de
 comunitate. — Joane Leca m. p. curatoru bisericescu. —
⁴² Stefanu Rusu m. p. auscultantu c. r. de tribunalu. ⁴ Joane
 Manolea m. p. reprezentantu. ⁴ Toma Vasiliu m. p. pa-
 rocu. — Manole E. Burbea m. p. curatoru. ⁴ Joane Me-
 tianu m. p. protopopu. — Bartolomeu Baiulescu m. p. adm.

- parochialu in Brasiovi. 82 Joane Dumbrava m. p. parocu. —
 81 Georgiu Persenariu m. p. parocu. — J. Verza m. p. parocu gr. or. in Satulungu. — Joane T. Teslovanu m. p. directoru scolaru. — Joane Popoviciu m. p. notariu. —
 80 Neagoe Popea m. p. parocu in Satulungu si ases. cons. —
 80 Radu Popea m. p. parocu. — Petru Popescu m. p. protopopu. — Joane Romanu m. p. notariu c. r. — Augustu de Papu m. p. protopopu gr. cat. in Alba-Julia. — Augustinu Ladai m. p. — Nicolau de Nemes m. p. perceptoru de dare. — Petru Piposiu m. p. — Ilie Macelariu m. p. — George Popp m. p. — Nicolau Apoldianu m. p. economu in Alba-Julia. — Axente Severu m. p. proprietariu de casa si de pamentu, Cavaleru alu ordinelui c. r. austr. Franciscu Josifu si alu celui imp. rusescu alu St. Annei, decoratu cu crucea de auru cu coróna pentru merite etc. —
 100 Nicolau Veltianu m. p., actuariu c. r. pretorialu. —
 100 Ilie Vlasi Ciucudianu m. p. protopopulu Ariesiului. — Joane Marginianu m. p. actuariu c. r. — Dimitrie Ratiu m. p. senatoru. — Parteniu Ratiu m. p. v. jude salineloru romane. — Georgiu Mezei m. p. docente in Turda. — Ladislau Campianu m. p. asistente c. r. de contributiune. —
 7 Petru Ratiu m. p. adma. tractului Turdii gr. cat. — Joane Balogu m. p. parocu gr. or. in Turda. — Joane P. Maior m. p. posesoru. — Alesandru Silasi m. p. perceptoru c. r. in pensiune, decoratu cu crucea de auru pentru merite. —
 17 Sierbanu Lupulu m. p. posesoru — Joane Rusu m. p. cancel. c. r. de pretura. — Petru Anca m. p. docinte primariu. —
 17 Basiliu Dumbrava m. p. docinte. — Nicolau Harsianu m. p. docinte. — Nicolau Marinoviciu m. p. — Catana Rudolfu m. p. negutiatoriu. — Mateiu Nicola m. p. notariu publicu c. r. in Alba-Julia. — Josifu Crisanu m. p. posesoru de pamentu. — Nicolau Görög m. p. Curatoru alu bisericiei gr. or. in A. Carolina. — Alesandru Tordasianu m. p. parocu gr. or. in Alba-Julia. — Nicolau Bergianu m. p. cetatianu. — Dimitriu Bergianu m. p. cetatianu. —
 24 Nicolau Barbu m. p. auscultantu c. r. — Nicolau Gaitanu m. p. asesoru c. r. la tribunalulu urbarialu. — Joane Campianu m. p. parocu gr. or. — Joane Maioru m. p. posesoru. — Ioane Fekete m. p. posesoru. — Ioane Aleandrescu m. p. proprietariu. — Georgiu Földreanu m. p.

posesoru si notariu. — Dimitrie Moldovanu m. p. pose-
 soru. — Petru Nemes m. p. actuariu c. r. — Popp m. p.
 — Ioane Catona m. p. proprietariu. — Georgiu Marino-
 viciu m. p. — Mihaile Orbonasiu de Vajda-Huniadu m. p.
 actuaru c. r. de pretura. — Alesandru Siotropa m. p.
 perceptoru c. r. — Daniilu Fogarasi m. p. actuariu c. r.
 de pretura in Santu Imrulu Gurghiului. — Florianu Mikesiu
 m. p. adiunctu c. r. de pretura. — Stefanu Branea m. p.
 protopopu gr. res. alu Gurghiului. — Simtionu Petru m. p.
 clericu absolutu. — Cristea Teodoru m. p. jude. —
 Alesandru Lazaru m. p. Consiliariu c. r. de tribuna-
 lulu provincialu. — Nicolau Molnariu m. p. proprietariu.
 — Ioane Fekete m. p. protopopu gr. cat. alu lusiului.
 — Nicolau Pap m. p. parocu gr. cat. — Toma Pap m. p.
 paroculu Feleacului, — Gregoriu Pap m. p. parocu. —
 Vasiliu Rosiescu m. p. parocu si adm. prot. — Macedonu
 Pap m. p. prepositu capitulariu in Gherla. — Mateiu Pop
 de Grideanu m. p. pretoru c. r. — Mihaile Crisianu m. p.
 protopopu gr. cat. in Sz. Reghinu. — Mihaile de Orbo-
 nasiu m. p. consiliariu c. r. de trib. prefecturalu. — Teo-
 doru Moldvai m. p. parocu gr. cat. — Ioane Balomiri m. p.
 adiunct c. r. de pretura. — Alesaadru Nemes m. p. actu-
 ariu c. r. de pretura. — Ioane Sipotariu m. p. concipistu de
 advocatura. — Ioane Moldovanu m. p. adiunctu c. r. de ca-
 tastro. — Lazaru Dragosiu m. p. cetatianu ia opidul Ghi-
 lau. — Josifu Brencianu m. p. preside c. r. la comptabilitatea
 de dare in pensiune. — Alesandru Bohetielu m. p. —
 Ioane Sodo o m. p. canonicu. — Mihaile Pavelu m. p. no-
 tariu consist. — Vasiliu Popu m. p. prefectu studieloru.
 — Isidor Colciariu m. p. vice-notariu consist. — Lazaru
 Huza m. p. archivariu eppescu. — Alesandru Silasi m. p.
 protocolistu eppescu. — Ioane Amlerco m. p. canonicu.
 — Ioane Guloviciu m. p. canonicu. — Stefanu Biltiu m. p.
 canonicu. — Mihaile Sierbanu m. p. canonicu. — Simeon
 Bocsia m. p. protopopulu Gherlei. — Teodoru Lupu m. p.
 cancelistu c. r. de pretura. — Daniila Napoianu m. p.
 ceremoniariu eppescu. — Josifu Cergedi m. p. — Petru
 Rosca m. p. adiunctu c. r. de tribunalu. — Ioane Onitiu
 m. p. advocat.

Responsulu inaltei Locotiintie c. r. la petitiunea de mai susu. *)

Presidiulu c. r. locotiintie Transilvane.

Sibiu in 12. Juliu 1860.

Nr. $\frac{2475}{8-12}$ 1860.

Esselehti'a Vóstra!

Prin petitiunea catra c. r. locotiintia, data in Sibiu 10. Maiu 1860, — pre carea ati subscrisu-o si Esselehti'a Vóstra, — ceru mai multi Romani intelligenti licentia, cá pentru pregatirile debuincióse

*) Acelasiu respunsu in testulu orginalu germanu e urmatoriulu:

Hermannstadt am 12. July 1860.

Nr. $\frac{2475}{8-12}$ 1860.

Euere Excellenz!

In der von Eurer Excellenz mitunterfertigten Eingabe an die k. k. Statthalterei dto Hermannstadt 10. Mat 1861. wird von mehreren der Intelligenz angehórigen hieslándigen Rómánen die Bewilligung angesucht, wegen Errichtung eines Vereines, welcher die Verbreitung der Volksbildung und Befórdérung der Literatur zur Aufgabe haben soll, im Zwecke der hiezu nothwendigen Vorberéitungen eine beratende Versammlung in Hermannstadt abhalten zu dúrfen.

spre înființarea unei reuniuni, carea se aiba de scopu latirea culturei populare și înaintarea literaturii, — se se póta tiené o adunare consultativa în Sibiiu.

De si sum totudeuna gata, a dá spriginu în naintatoriu ori și carei întreprinderi de unu folosu comunu: totusi, privindu la §. 16. alu legii de reuniune din 26. Noembrie 1852. nu sum în stare, înca acum a încuviințá cererea acésta.

Obschon gerne bereit, jedem gemeinnützigen Unternehmen die förderliche Unterstützung zukommen zu lassen, bin ich mit Rücksicht auf den §. 16. das Vereinsgesetzes vom 26. November 1852. dennoch nicht in der Lage, dem dießfälligen Ansuchen jetzt schon willfahren zu können.

Nach dem Schlußabsage des vorerwähnten Paragraphen muß nämlich der Eingabe um die vorläufige Bewilligung um die Ermächtigung zu den vorbereitenden Maßregeln für die Bildung eines Vereines der Plan des Unternehmens und der Entwurf der Statuten, wenn auch nur in den wesentlichsten Bestimmungen, beigelegt werden.

Nachdem jedoch die vorerwähnten Erfordernisse in der fraglichen Eingabe nicht enthalten sind, so wären daher die zur vorläufigen Beleuchtung des eigentlichen Zweckes und Planes des zu errichtenden Vereines nothwendigen Statuten — wenn auch nur in allgemeinen Umrissen — nachträglich beizubringen.

Bei diesem Anlasse kann ich übrigens nicht umhin, die Aufmerksamkeit Euerer Excellenz schon jetzt dahin zu lenken, daß ich die Errichtung eines exclusiv nationalen

În întielesulu capetului amintitului paragrafu debue fiecare petitiune pentru concesiunea antecedente, pentru îndreptăţirea, de a pregăti măsurile spre înfiinţierea unei reuniuni, — se fie instruită cu planulu întreprinderii şi proiectulu statuteloru, — acesta desi numai în cele mai esenţiale hotăriri.

Deoarece dăra cerinţiele atinse nu se afla în petitiunea respectiva: aşia aru fi încă de produsu statutele, — macar şi numai în schiţe generale, — care cercuscriu înainte scopulu şi planulu înfiinţiuendei reuniuni.

Vereines nicht für zulässig erachte, am allerwenigsten aber meine Zustimmung dafür zu ertheilen in der Lage sein würde, daß der fragliche Verein in seiner Constituirung derartige Formen und Einrichtungen, wozu insbesondere auch die Art des Titels, welchen derselbe führen soll, gehört, sich aneigne, welche geeignet wären, denselben als eine von den übrigen hierländigen Nationalitäten in ostensibler Weise getrennte, und exclusiv nationalen Tendenzen huldigende Association erscheinen zu lassen.

Genehmigen Euer Excellenz die Versicherung meiner ausgezeichneten Hochachtung.

Der Gouverneur.

Liechtenstein.

An Se. des Herrn k. k. wirkl. geheimen, und außerordentlichen zeitlichen Reichsrathes, und hochwürdigsten gr. orientalischen Bischofs, Andreas Freiherrn von Schaguna, Excellenz, derzeit in Wien.

Cu ocasiunea aceasta într'altele voiu a atrage
 atentiunea Esselentiei Vóstre într'acolo; ca eu nu
 tienu de concessibile infiintiarea unei reuniuni eschi-
 sivu-nationale, cu atatu mai putinu asiu fi in stare
 a 'mi dá invoél'a, cand reuniunea respectiva siar
 insusí in constituirea sa astfelu de forme si in-
 stitutiuni, — unde in spetie se tiene si titululu,
 pre care va se'lu pórté, — care o-arú cualificá
 de o asociatiune, ce s'ar despartí de celelalte na-
 tionalitati conlocuito're într'unu modu ostensibilu si
 ar serví tendintielor eschisivu-nationale.

Primiti Esselent'ia Vóstra asigurarea despre
 deosebitu-mi respectu.

Guvernatorulu

Lichtenstein m. p.

Catra Esselenti'a sa Domnulu Consiliariu c. r.
 intimu de statu si consiliariu estraordinariu timpu-
 ralu alu senatului imperialu si ilustrisimulu Episcopu
 gr. or. Andreiu Baronu de Siaguna, aflatoriu
 de presinte in Viena.

**Representatiunea Esselentiei Sale D-lui
 Episcopu Andreiu Baronu de Siagun'a
 catra presidiulu inaltei Lucutiintie c. r.
 transilvane, dto 6. Decemvre 1860.**

Nr. 981-1860.

Inaltu c. r. Presidiu Guvernialu!

In legatura cu harti'a inaltului presidiu alu
 Locotiintiei din 12. Julie a. c. N. Pres. ²⁴⁷⁵ amu

onóre a aterne spre mai departe urmare Proiectulu de Statute alu Societatei pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, si pentru inaintarea industriei si a agriculturii cu aceea umilita rugare: cá Inaltulu Presidiu cu privire la starea cea de facia a acestei tieri de Coróna, precumu si la Credinti'a si alipirea Natiei romane catra Tronulu Maiestatei Sale, si catra Guvernulu Preainnalt-aceluiasi, precumu si la Diplom'a imperetésca din 20. Octom. a. c. se binevoiésca a substerne Maiestatei Sale acestu Proiectu de Statute alu numitei Asociatiuni si a midiloci incuviintiarea lui cea dorita de o natia, carea au datu nenumerate dovedi despre alipirea sa catra Tronulu maiestaticu, si alu carei patriotismu curatu si strainu de ori ce separatismu ostensibilu se dovedesce si cu §-fulu 4. alu Statutelu, unde limpede se díce: ca Membrii acestei Assotiatíuní potu fi de ori ce religia si natia.

Cu deosebita adunca cinstire suntu
Alu Innaltului Presidiu.

Sibiiu 6. Decem. 1860.

Responsulu inaltei Locutiintie la representatiunea Esselentiei Sale D-lui Episcopu Andreiu Baronu de Siagun'a, data-tata din 6. Decemvre 1860. *)

Nr. Pres. $\frac{240}{8-12}$ 1861.

Eselenti'a Vóstra!

Inalt'a cancelaria aulico-transilvana, prin descoperirea sa din 22. ale acesteia Nr. 84, in intielesulu §§. 15. si 16. ai legii de reuniune din anulu 1852. (F. L. J. Nr. 253) a datu imputernicire spre pregatirea mesuriloru pentru infiintiarea unei reuniuni spre inaintarea literaturii si culturai poporului romanu, apoi spre propasirea agriculturii si industriei.

*) Acelasi respunsu in testulu originalu:

Nr. Pres. $\frac{420}{8-2}$ 1861.

Euer Excellenz!

Die hohe k. siebenbürg. Hofkanzlei hat laut Eröffnung vom 22. d. Mts, Nr. 84. die Ermächtigung zu den vorbereitenden Maßregeln behufs der Errichtung eines Vereines zur Beförderung der Literatur und Bildung des romanischen Volkes, dann zur Hebung der Agrikultur und Industrie, im Sinne der §. 15. und 16. des Vereinsgesetzes vom Jahre 1852. R. G. Bl. Nr. 253, zu ertheilen befunden.

Hievon beehrt man sich Euer Excellenz in Erledigung der Eingabe vom 6. Dezember v. Js. Nr. 981.

Imi tienu de onóre, a insciintia pre Esselentia Vóstra despre aceasta hotarire la representati'a din 6 Decem. din anulu trecutú Nr. 981. cu acea rugare, ca proiectulu statuteloru la timpulu seu salu aratati incóce, cá apoi in inteliesulu §. 4. alu legii de reuniune pe calea prescrisa sa se póta midloci aprobarea cea mai inalta spre constituirea acestei reuniuni.

Primiti Esselentia Vóstra asigurarea despre deosebit'a-mi stima.

Sibiiu in 31. Ianuariu 1861.

Guvernatorul.

Liechtenstein m. p.

unter Rückschluß der Anlagen derselben, mit dem Ersuchen in die Kenntniß zu setzen, den dießfalls verfaßten Statuten-Entwurf seinerzeit hieher vorzulegen, um in Sinne des §. 4. des Vereinsgesetzes die Allerhöchste Genehmigung zur definitiven Constituirung dieses Vereins im vorgeschriebenen Wege erwirken zu können.

Genehmigen Euer Excellenz die Versicherung meiner ausgezeichneten Hochachtung.

Hermannstadt am 31. Jänner 1861.

Der Gouverneur

Liechtenstein.

Er. des Herrn k. k. wirklichen geheimen Rathes, hochwürdigem griech. orientalischen Herrn Bischofes, Andreas Freiherrn von Schaguna, Excellenz.

Invitatiunea Esselentiei Sale D-lui Episcopu Andreiu Baronu de Siagun'a facuta prin dinarele nationale, la tienerea unei adunari pentru facerea mesurilor pregatitoare spre infiintarea Asociatiunei.

Prin Emisulu Innaltei Cancelarii aulico-transilvane din 22. Ian. a. c. Nr. 84, sau datu voie pentru facerea mesurilor pregatitoare spre infiintarea Asociatiunei pentru Literatur'a si cultur'a poporului romanu, si pentru inaintarea industriei si a agriculturii, conformu cu §. 15. litt. a. a legii de Reuniune.

Fiindca in petitiunea, prin carea sau cerutu innalt'a licentia pentru infiintarea Asociatiunei mai susu pomenite, sau facutu rugarea, ca resolutiunea sa se indrepteze catra mine subscrisulu Episcopu, precum au si urmatu; asia aducandu aceasta la cunostinta publica, invitezu pe toti aceia, carii au subscrisu petitiunea din 10 Maiu 1860. si dorescu a lua parte la infiintarea acestei asociatiuni, ca pe ⁹/₁₂ Martie sa se afle la Sibiiu, cu care privilegiu sa se asiedie statutele necesarie ale acestei Asociatiuni, si apoi sa se astearna la Maiestatea Sa Imparatulu spre aprobatiunea prea innalta. *)

Sibiiu 22. Fevr. 1861.

Andreiu Bar. de Siaguna.
Episcopu.

*) Onorata Redactiune a „Gazetei Trans.“ e rogata a primi invitatiunea aceasta in coloanele foiloru sale.

Protocolulu

Conferintiei tîenute in Sibiiu in $\frac{9}{21}$ Mărtiu 1861. in Casele seminariale in privinti'a Reuniunii pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, si anumitu in privinti'a compunerii statutelor aceleea, spre a se substerne spre aprobarea pré'nalta, — conchiamate in 20-lea Februarie s. v. prin jurnalele nationale din patria de catra Eselentia Sa D. Episcopu Baronulu Andreiu de Siaguna.

La acésta Conferintia au fostu de facia sub présiedinti'a Eselentiei Sale Présantitului Episcopu Andreiu Baronu de Siaguna: D. Ioanu Branu Popu de Lemeru Cons. de apelatiune. — D. Ioannu Alduleanu Cons. de Apelatiune. — Dr. Bendella Cons. de Apelatiune. — D. Jacobu Bologa Cons. de Apelatiune. — D. Petru Mannu Cons. de Finantiê: — Dr. Pavelu Vasiciu Cons. de scóle. — D. Pavelu Dunca Cons. de Apelatiune. — Illie Macellariu Cons. de tiéra. — D. Georgiu Baritiu Directóru de fabrica. — D. Ioannu Puscariu Pretoru. — D. Ioannu Panoviciu Protopopu. — D. Petru Badilla Protopopu. — D. Ioannu Hannea Protopopu. — D. Nicolăe Popea Protosingelu. — D. Petru Popescu Protopopu. — D. Antoniu Vestemianu Paróchu. — D. Ioannu Ratiu Paroch. — D. Axente Severu Proprietariu. — D. Nicolae Gaetanu Assesoru urbarialu. — Dr. Ratiu Advocatu. — Dr. Stoa — D.

Nicola Notariu publicu. D. Ioanu Codru Adiunctu c. r. de Pretura. — D. Const. Stejaru Capitanu c. r. — D. Ciurcu Negutiatoriu. — D. Dr. Nemesiu. — D. Vasile Axente Actuariu. — D. Romanu Notariu. — D. Romanu Redactoru. — D. Petru Rosca Adiunctu. — D. Jeremia Margineanu Capit. c. r. — D. Onitiu Advocatu. — D. Alesandru Bacu Oficialu milit. c. r.

Conferinții'a s'au inceputu la 10. óre nainte de amédiu.

Siedinti'a I.

Din $\frac{9}{21}$ Martiu 1861.

1). Eselentia Sa D. Episcopu Siaguna deschise Conferinții'a prin o cuventare potrivita, impartasindu adunarei despre tóte lucrarile, ce au decursu in privinti'a infiintandei Reuniunii dela prima petitiune din 10 Maiu 1860. pana in tempulu de facia, si mai pre urma predà tóte actele atingátore adunantieii spre urmare mai departe. Cuventarea prementionata dinpreuna cu aclusele ei se adauge aici in alaturare si e de cuprinsulu urmatoriu: *)

2). Dupa acést'a se alésera de secretari ai Conferintiei D. D. Georgiu Baritiu Directoru de fabrica, si Nicolae Popea Protosingelu.

*) vedi-o la capetulu protocolului!

3). Mai incolo s'au cetitu petitiunea din 10. Maiu 1860. subscrisa de Archierei si de 180. Romani inteliginti din diverse parti ale Transilvaniei, pentru incuviintiarea Reuniunei, apoi resolutiunea Principelui Guvernatoriu Liechtenstein dto 12. Juliu 1860., prin carea ni se da indreptare spre a substerne mai intaiu celu pucinu in schitiare statutele Reuniunei, precum si resolutiunea cea mai próspecta din 31. Ianuariu a. c. iaresi din partea in. Guvernu, prin carea Reuniunea se aprobéza in tesi, dandunise voie totu odata a seversu prelucrarile de lipsa, spre care sfersitu s'au si conchiamatu apoi Conferinti'a de facia.

4). S'au hotaritu, ca lucrarile acestea conferintiale sa decurga in siedinti'a plenara.

5). In urm'a acestor'a s'au luat la desbatere cele 4. proiecte de statute unulu cate unulu, si 1. alu Eselentiei Sale D. Episcopu Siagun'a, compusu din celelalte trei si substernutu Guvernului in urm'a resolutiunei celei dintaiu, 2. D. Georgiu Baritiu au deprecatu cetirea proiectului D-niei sale 3. s'au cetitu alu D. Canonieu Timoteiu Cipariu si 4. alu D. Pretore Ioanne Puscariu; apoi se desbatura aceste proiecte si in fine se decise, cá se se aleaga o comisiune, carea sa esaminedie si mai cu patrundere proiectele pomenite si in siedinti'a urmatória sasi dea parerea despre acela, pre ca-

cele 4 proiecte ad statute

rele l'aru afla mai bunu si mai potrivit cerintelor asociatiunei dimpreuna cu modificatiunile, ce aru veni a se face la acelasiu; si asiá punctulu 4-lea se modificà prin decisiunea acést'a in chipulu aretat.

6). De membrii comisiunei cestionate se alesera D. D. Ioannu Branu de Lemeni, Ioannu Aldulianu, Georgiu Baritiu, Ioannu Puscariu, Jacobu Bologa, Dr. Ratiu, Dr. Stoia, Dr. Nemesiu, Dr. Bendella, Ioannu Codru, Nicolae Gaetanu, Illie Macellariu, Axente Severu, Ioannu Hannea, Antoniu Vestemianu, Advocatulu Onitiu.

Cu acestea s'au inchisu siedinti'a la 2. óre dupa amédiu.

Siedinti'a II.

Din $10\frac{1}{2}$ Martiu 1861.

1). Conferinti'a s'au reinceputu la 10. óre painte de amédiu cu autenticarea protocolului siedintiei de ieri.

2). Dupa acést'a comisiunea aleasa in siedinti'a de ieri pentru esaminarea celor patru proiepte de statute, repórta prin alesii sei D. D. Cons. Ioannu Aldulianu si Pretore Ioannu Puscariu, ca au esaminatu acumu pomenitele proiepte de statute, dér neavendu timpu suficiente nu putura elabora decatu numai doue sectiuni de statute pane

la §. 11., remanendu inca trei sectiuni inderetru; si asiá se puse intrebarea: Ca continuasi-va comisiunea elaboratulu seu mai departe, seu se se faca acést'a in siedintia plenara? si s'a decisu, a se continua elaborarea mai departe a statutelor in siedintia plenara.

3). Deci la dorinti'a comuna s'au cetitu mai antaiu operatulu celu nou de statute prin D. Pretoru Puscariu pane la sectiunea 3-a §-lu 11. desbatenduse dupa aceea pe rendu unulu cate unulu dintre paragrafi.

4). Mai antaiu s'au luat la desbatere numirea Asociatiunei, si dupa o discusiune mai seriósá s'au primitu numirea de: „Asociatiune Transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“. —

5). Dupa aceea s'au purcesu cu desbaterea mai departe din §-u in §-u, si cu pucine modificatiuni si adause sau primitu de bunu intregu operatulu pane la §-lu 11. exclusivu.

6). Mai incolo s'au defiptu principiile generale pentru sectiunile 3-a, 4-a si 5-a de statute, si apoi s'au incredintiatu si elaborarea acelora dupa principiile generale defipte Comisiunei si respective D. D. Cons. Aldulianu si Pret. Puscariu.

7). In fine D. Dr. Ratiu impreuna cu Parintele Antoniu Vestemianu, fiindu impededati in sie-

dinti'a I. prin desbaterile, ce urmara, — descoperu Conferintiei: Ca D-niile sale sunt insarcinati de Eselenti'a Sa D. Metropolitu Alesandru Sterca Siu-lutiu, a comunicá bucuri'a Esel. Sale pentru Asociatiune, ca Inaltu-acelasiu din caus'a bólei fu impedecatu de a lua parte in persóna, ca promite din partesi totu ajutorulu putinciosu pentru Asociatiune, Siedinti'a s'au inchisu la 2. óre dupa amédu.

Siedinti'a III.

Din $11\frac{1}{23}$ Martiu 1861.

1). Siedinti'a sau deschisu la 10. óre cu autentificarea protocolului Siedintiei II.

2). Dupa aceea Comisiunea prin alesii sei DD. Consiliariu Aldulianu si Pretore Puscariu reporta Conferintiei, ca este gata cu elaborarea celoru trei sectiuni restante din statute; deci se continuá desbaterea acelora in plenariu din §-u in §-u, pane la finitu, si modificanduse si adaugenduse cele de lipsa s'a primitu de bune si acestea, si asiá s'au stabilitu de Conferintia urmatóarele statute ale Asociatiunei :

Statutele.

Asociatiunei transilvane pentru tileratur'a romana, si Cultur'a poporului romanu.

Sectionea I.

Despre scopulu Reuniunei si mediulócele ajiungerei lui.

§. 1.

Asociatiunea porta numirea de Asociatiune transilvane pentru literatur'a romana, si cultur'a poporului romanu.

§. 2.

Scopulu Asociatiunei e inaintarea literaturii romane, si cultur'a poporului romanu in deosebitele ramuri prein studiu, elaborarea si edarea de opuri, prein premii si stipendii pentru diferitele specialitati de scientia si arte si alte asemenea.

§. 3.

In adunantiele acestei asociatiuni suntu oprite orice desbateri asupra obieptelor religioase si politice, incatu acestea privescu la presentu.

§. 4.

Spre agiungerea scopului asociatiunei voru servi de mediuloce:

1. Interesele dela capitalele consantite scopului ei de fundatorii si de membrii Asociatiunei; Taxele anuale, cari incurgu dela aceiasi membrii, — precum si darurile, cari se sperediu in viitoriu dele benefactori. —

2. Folosele, ce se voru castigá prein tiparirea si vendiarea de opuri scientifice, precum si prein conlucrarile deosehite ale membriloru ei. —

Secțiunea II.

Despre constituirea Asociațiunei,

§. 5.

Asociațiunea consta de in membrii fundatori, ordinari, corespondenti, si onorari, fora deosebire de natiune si religie. Toti acesti membrii se voru prevedea cu unu documentu de legitimare.

§. 6.

1. Membru fundatoriu alu asociatiunei este totu insulu, carele depune asociatiunei odata celu putinu una suma de 200. fl.

2. Membru ordinariu este acela, care e sui juris si se insinuadia si depune la unulu deintre colectorii Reuniunei, seau odata pentru totudeun'a unu capitalu, ce aduce unu venitu de 5. fl. seau pre fiacare anu tax'a de 5. fl. v. a.

3. Membrii fundatori si ordinari au egale drepturi.

§. 7.

Comune, corporatiuni si alte persone morale inca potu fi membrii fundatori seu ordinari ai Reuniunei, in-
plinindu obligatiunea de in §-lu precedinte. —

Inse aceste individualitati morale nu voru avea dreptu de a se reprezenta pre sene in adunanti'a asociatiunei.

§. 8.

Membrii corespondenti suntu aceia, cari insinuandu-se se voru denumi pre in adunanti'a generale in urm'a propunerei Presidentului, seau a Comitetului, seau si pre in motiunea unui membru ordinariu. — Acesti membrii nu

voru plăti taxe, înse se cere, că ei se fia barbați de capacitate și se se pota aștepta dela densii cu siguritate, că voru sprigini și înainte scopulu Asociațiunei.

§. 9.

Membrii onorari se denumescu de adunanti'a generala pre temeiulu doveditu alu capacității, înaltei puseciuni și a altoru merite personale ale lor. — Eli suntu liberi de ori ce Contribuțiune. —

§. 10.

Asociațiunea va fi provediuta cu unu Sigilu, care va purtă de giurascriptiune numirea asociatiunei, precumu și cu un'a casa, în care se va pastră averea ei, precumu banii, pretioasele, și hartiile de pretiu, și care va fi provediuta cu doua chei. —

Secțiunea III.

Despre Oficialii Asociațiunei.

§. 11.

Oficialii Asociațiunei suntu:

1. Unu Presidente,
2. Unu Vice-presidente,
3. Unu Secretariu primariu,
4. Unu Secretariu,
5. Unu Bibliotecariu și Archivariu,
6. Unu Casieriu,
7. Unu Controloru.

Toti acestia se alegu de adunanti'a generala deia membrii ei fundatori și ordinari pre cate 3. ani. — Presedintii se întarescu de locul mai naltu. — De senă se întielege, că eli se potu realege. —

§. 12.

Adunanti'a va avea si unu servitoriu.

§. 13.

Oficialii acestia imbraca oficiu onorariu, preinu urmare fora Salariu. — Totusiu se concede adunantie generale dreptulu de ai remunera dein veniturile fondului asociatiunei dupa inpregiurari, si anumitu dupa puterile materiale ale ei. —

§. 14.

Drepturile si datorintiele Presidentului sunt:

a. De a conchema adunantia generala si a comitetului, si a purta presidiulu intrensele.

b. A priveghia, ca desbaterile si conclusele adunantielor, se se duca potrivit scopului si intereselor asociatiunei.

c. A priveghia, ca ceilalti oficiali ai asociatiunei se corespunda datorintielor lor cu acuratetia.

d. A reprezenta asociatiunea in afara in afacerile asociatiunei. — Inse afacerile Presidentului in numele Asociatiunei, cari aru produce obligatiuni asupra ei, numai atunci voru fi obligatorie pentru ea, daca acelea au urmatu dein invoirea Comitetului, si daca hartiile respective voru fi subscrise pre lenga elu inca si de doi membrii ai Comitetului, si contra signate de Secretariulu acel'a, caruia este incredintiatu Sigilulu asociatiunei, cum si provideute cu acelu Sigilu.

e. Presidentele numai asia va potea asigna platii dein banii asociatiunei, deca acelea voru fi prelimenat de Comitetu, si daca hartia de asignatura va fi contra signata de acumu pomenitulu Secretariu.

f. Plenipotentiele seau constitutiunile de procuratori pentru ingrijirea afacerilor asociatiunei in partea organelor

dein afara, se subscrie de presidente pre langa contrasignarea Secretariului.

g. Asemenea se subscriu numai de Presidente si de Secretariu tote documentele de justificarea primirei de membrii in asociatiune, Circularele si publicatiunile, precumu si Protocolele Siedintieloru adunantie generale si a Comitetului. —

h. Presidentele ingrigesce pentru esecutarea conclusiuniloru adunantie generale si ale Comitetului, si renduese scontarea casei dein tempu in tempu. —

§. 15.

Vice-presidentele suplinesce pre presidente in tote drepturele si indatoririle lui potrivit §-lui precedente, precandu acel'a este impedeatu de a functiona.

§. 16.

Secretariulu primariu e conservatoriulu Sigilului, porta si contrasigneaza Protocolulu Siedintieloru adunantieloru generale si a Comitetului, si contrasigneaza totu deundata, fatia cu organele si indiviidii esteriori, precum si cu Cas'a asociatiunei, si acelea hartii, care suntu de contrasignatu dupa prescrisulu paragrafu 14. — Maincolo elu este Directorulu Cancelariei Asociatiunei, si anumitu a Protocolului de gestiune a espediturei si alu archivei. — infine densulu redige foia periodica si organulu publicitatii alu asociatiunei.

§. 17.

Secretariulu secundariu substitue si ajuta pre Secretariulu primariu in tote afacerile lui dein §-lu precedente. — Bibliotecariulu ingrigesce de registrarea opureloru si obiepteloru scientifice, precumu si a requisiteloru

asociatiunei. — Elu fara concesiunea Presidentului nu va da afara nimicu dein obieptele incredintiate ingrigirei lui

§. 18.

Casieriulu debue se fia individuu cautionatu, elu incaseaza banii asociatiunei, porta ratiotiniu despre ei;

Elu ingrisiesce, ca taxele si alte datorii restante ale asociatiunei se se incaseze la timpulu seu; —

Elu pregatesce si substerne ratiotiniu anuale adunanti generale spre revisiune, elu este responsaveru pentru casa si porta una chee a ei.

§. 19.

Controlorulu are de a contrasigna tote actele de ratiotiniu, ce se tienu de cas'a asociatiunei si a purta a dou'a chee a acesteia; — De aci urmeadie ca densulu este pentru cas'a asociatiunei in solidum respundiatoriu cu casieriulu. —

§. 20.

Resiedintia Cancelariei asociatiunei este Sibiiulu.

Sectiunea IV.

Despre adunanti'a generale.

§. 21.

Asociatiunea va tiené in totu anulu un'a adunare generale, si de voru cere inpregiurarile si mai multe. Adunanti'a generale va constá dein membrii ei fundatori si ordinari cu votu decisivu. — Membrii Corespondenti si onorari au voia a intrá in adunare cu votu consultativu. — Conchemarea ei se va publicá prein jurnalele nationale romane, si prein unulu oficiosu alu Transilvaniei. — Tem-

pulu si locul adunantiei generale ordinare pentru cea mai de aproape sesiune se defige prein adunanti'a prece-
dinta; ear a celei estraordinare prein presidente ei. —

§. 22.

În adunantiele generale numai acci membrii fondatori si ordinari au votu; cari se infatisiediu in persona; de aci urmeaza, că persoanele morale, precum si individualitatile fizice absente nu potu lua parte la desbaterile si Conclu-
sele ei prein plenipotentieri.

§. 23.

Adunanti'a generale are drepturile si datorintiele ur-
matore:

a). Ea alege prein maioritaea voturilor dein sinulu seu pre presidente, vice-presidentele, si pre oficialii asociatiunei.

b). Ea alege dein sinulu seu unu Comitetu satoriu dein 12. membrii. *vezi paragraf 32*

c). Ea designeadia preincipiile conducatoriã pentru in-
naintarea scopului asociatiunei, si administratiunea averei ei.

d). Ea decide despre primirea membrilor ei.

e). Esamina ratiotiniulu anuale alu Casei.

f). Ea prelimina cheltuiiele Asociatiunei pre anulu viitoriu si inputernicesce pre Comitetulu pentru asigna-
rea loru.

g). Ea decide sum'a pentru premii si stipendii pentru diferitele specialitati de scientie si arte.

h). Decide si prefige asupr'a remunerarei si sumei de remuneratiune pentru oficialii ei.

i). Ea prefige tempulu si locul adunantiei generalã
cei mai aproape ordinare. — Tote acestea prein maiori-
tatea voturilor.

§. 24.

Adunanti'a generale pote propune modificatiuni în statute, înse această'a numai prein voturile dein $\frac{2}{3}$ parti ai membriloru presenti, si modificatiunile propuse numai atunci voru avea valorea sa, daca acelea voru castiga înalt'a aprobare. — Înse scopulu si caracterulu asociatiunei nu vá putea deveni obieptu alu desbateriloru, si alu concluseru adunantieloru sub nece una conditiune. —

§. 25.

Conclusele adunantieloru generale numai atunci voru avea putere legale, daca adunanti'a vá fi publicata celu putinu cu 30. de zile in ante, prein susu pomenitele jurnale.

§. 26.

Asociatiunea va avea unu fundu de reserva ne atin-giveru, care se formeadia dein Capitalele consantite de membrii fundatori si ordinari si dein a 5-a parte dein taxele anuali (jåhrliche Beiträge) si dein interesele fondului de reserva. Celelalte 4. parti dein taxele si dein interesele fondului, precumu si darurile sperande, remanu in dispuseciunea asociatiunei amesuratu statuteloru. —

§. 27.

Adunanti'a generale decide regulatu prein majoritatea voturiloru a membriloru presenti; — erå daca voturile suntu impartite in numeru egal, atunci prein voturile acellora, la care s'a adausu opiniunea presidentului. —

§. 28.

Adunanti'a generale ingrigesce de agendele curente ale asociatiunei dein Siedintia in Siedintia, precandu ea

nu e adunata, prein unu comitetu alesu in modulu pre-fiptu in §. 23.

§. 29.

Comitetulu acesta se alege prein adunantia generală pre cate 3. ani. Se intielege, ca se pote realege. —

§. 30.

Comitetulu vá tiené de regula in tota lun'a o Siedintia regulara, si in casuri urgente si mai adeseori. —

Siedinti'a lui se convoca de presidente asociatiunei; si in lips'a acestuia de Vice-presiedintele, cari totudeodata ducu presidiulu in ea. —

§. 31.

Decisiunile Siedintieloru Comitetalui numai atunci au valoare, daca celu putinu 6. membrii afara de presiedinte si de secretariu au luat parte la ea. — Comitetalu inca decide dupa maioritaea voturiloru membriloru presenti. —

§. 32.

Drepturele si datorintiele Comite'ului sunt:

a). A hotari asupr'a reclamatiiuniloru membriloru asociatiunei in contr'a oficialiloru ei, escate dein calitatea loru cá membrii asociatiunei. — In care casuri oficialii acusatí nu potú luá parte la Siedintiele Comitetalui. — In contr'a decisiuniloru Comitetalui este recursulu deschisu catra adunanti'a generale;

b). A primí operatele scientifice tramise si a le censurá seu desine seu prein censorii, ce i vá designa adunanti'a generale. —

c). A purtá de grigé de articlii aflati de buni pentru tiparire;

d). Comitetulu va ingrigi, cá pentru inlesnirea încasării veniteloru asociatiunei se se înputerniceasca în deosebitele tienuturi Colectanti, cari se le primescă si înainteze la Cas'a asociatiunei. —

e). Comitetulu vá ingrigi si vá dá învoire presiedintelui pentru acoperirea speselor curente preliminate dein cas'a asociatiunei. —

f). A priveghia si dein partesi, cá afacerile oficialiloru se se efectueze cu acurefelie si potrivit scopului asociatiunei.

g). Si în fine ajustifică lucrarile sale prein raportu înainte adunantie generale.

§. 33.

Asociatiunea vá sustine o foia periodică în fasciore nelimitate destinata pentru publicarea afaceriloru ei si pentru latirea midilocoloru inaintarei de literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

§. 34.

Limb'a officiosa a asociatiunei în tote afacerile ei atatu în Siedentiele generali si ale Comitetului, precumu si a Cancelariei va fi — de sine se întielege — aceea, care e si scopulu asociatiunei, adeca cea romana; membriloru necunoscatori de limb'a romana le este ieriatu a se sierbi si de alta limba.

Sectiunea V.

Determinatiuni generale.

§. 35.

Datorintiele si drepturele membriloru fundatori si ordinari sunt, cá ei se conlucre dein tote puterile spre

sprîgînirea si înaintarea scopului reuniunii. — Ei voru avea dreptu în adunantiele generale a face propositiuni pentru înaintarea scopului asociatiunei si a descoperî abuzurile observate în ramurile administratiunei spre delaturarea lor. — Ei au dreptu de inițiativa si votu hotaritoriu în adunantiele generale, dacă se înfăcisiediu în persona; loru se vendu opurile sciētifice esite dein asociatiune cu unu prețiu mai josu. —

§. 36.

Fiacare membru înceta de a fi membru alu asociatiunei:

- a). Prein morte,
- b). Prein repasfre voluntaria,
- c). Dacă va înceta a plăti taxele anuale,
- d). Dacă se va eschide prein decisiunea adunantie generale.

§. 37.

Adunanti'a generale are dreptu de a eschide pre ori si care dein calitatea de membru,

- a). pre accia, cari pentru vreo fapta crîminala injositore s'au condamnatu prein hotarire judiciari.a
- b). despre care sa'u castigatu dovada, ca lucra spre îndaraptnicirea si pagubirea asociatiunei. —

§. 38.

Asociatiunea aceasta se va privi de disoluta, candu membrii ei fundatori si ordinari ar deveni la unu numeru numai de 12. insi. În acestu casu averea ei va trece cá mostenire la Gimnasiulu romanu Gr. Cath. dein Blasiu, si la celu Gr. Resariténu dein Brasiovn în parti egale. — Inse banii si obieptele pretiose, care suntu dein partea fundato-

rilor consantile careiva ramure speciale a literaturii si a
culturei poporului romanu, averea asociatiunei de soiulu
acesta dein urma va servi si in viitoriu vointiei fundato-
riului si va trebui se se administreze prein pomenitele
gimnasii potrivit a celui scopu. —

Dupa acést'a Eselentia Sa D. Episcopu Siagun'a
multiamindu Inteligintiei romane pentru bunavointia ei si
spriginirea ce iau datu in obiectulu acesta, mai descópere
odata adunantie, ca cu Conferinti'a acést'a au incelatu
obligamentulu luatu astuprai in petitiunea din 10. Maiu 1860.
si asiá aceeași sa dispuna cele de lipsa, mai departe in pri-
vinti'a acést'a.

D. Georgiu Baritiu se scóla si in numele adunarei
multiemesce Eselentiei Sale D. Episcopu pentru ostenele
le si sacrificiele, ce au binevoitu, percumu in nenumé-
rate alte casuri, asiá si cu ocasiunea acést'a ale aduce in
caus'a natiunei, si 'lu róga totuodata, ca se primésca
totu asuprasi si mai departe purtarea trebiloru in privin-
ti'a asociatiunei cestionate pana la deplina ei infiintiare prin
aprobarea pré'nalta a statuteloru si pana la prim'a adu-
nantia generale a asociatiunei.

Eselenti'a Sa D. Episcopu primindu cu multumire
increderea, ce io dete adunanti'a, promitendu implinirea cu
scumpatate a misiunei acesteea pana in finitu, si multie-
mindu inca odata adunantie cu acea ferbinte dorintia, cá
dupa ostenelele, ce le va pune pentru castigarea sanctio-
narei preánalte, sa dee D-díeu, cá catu mai curendu
iarasi sa ne putemu vedea la olalta, — inchise siedinti'a
la 2½ óre dupa amédiu.

Andreiu Baronu de Siagun'a Episcopu si Pres. —
Ioanne Bran Pap de Lemény c. r. cons. de curte apelať.

— I. Alduleanu c. r. Cons. de apelatiune — Petru Manu cons. de finantie. — Pavelu Dunca cons. c. r. de apel. — G. Baritiu. — Axentie Severu proprietariu. — Nicolae Stoia Dr. de Medicina etc. — Ioann Pannovits Protopresvitoru g. r. in tractulu alu II. alu Sibiiului. — Niculae Popea Protosingelu si secr. eppescu. — Dr. Pavelu Vasiciu c. r. Cons. de scole. — Illie Macelariu consil. c. r. de Trib. provinciale — Ioann Hannia Protop. si Profesoru. — Ioann Onitiu Advocatu. — Teodor T. Ciurcu. — Ioann Puscariu Pretore. — Nicolau Gaitanu. — Constantinu Stezaru Capitanu in pensia. — Antoniu Vestemeanu Paroch G. Cath. — Petru Popescu Protopopu — Ioane Germ. de Codru c. r. adjunctu. — Alexandru Bacu cancelistu. — Vasiliu Axente actuariu. — Jeremia Margineanu c. r. Capitanu in pensiune. — D. Ioanne Ratiu Advocatu provincialu. — Ioanne Nemesiu Dr. de drepturi. — Mateiu Nicola c. r. notariu publicu. — Petru Bodilla paroch gr. r. alu Maeriloru Sibiiului, protop. Mercurii, si assesoru Consistorialu. — V. Romanu. — J. Ratiu Redactorulu Telegrafului rom.

Cuventarea Ess. Sale Eppului Siaguna, amintita f. 20.

Omulu, căci între dureri sau nascuta si căci pôte se ajunga la doritul scopu numai prin multe neplaceri si ostenele feliurite — uneori de totu tardiu, uneori earasi mai timpuriu, precum 'lu favoriseaza si imprejurările — se spaimenteaza, vedindu necasurile cele obstesci a le neamului seu, si aceasta spaima 'lu face pre elu, de nu se incumeta a se destiná spre intreprinderea unui lucru bunu si nobilu, ce cere unu timpu mai lungu spre seversire:

căci se desteapla în elu o indoiala despre ajungerea scopului propus, știindu de sigur, că timpul vietiei lui este incert, bă după doué trei diecimi de ani ilu parasescu poterile trupesci și intelectuale, și că este problematicu, ôre ajungeva scopulu întreprînderii sale, și asiá între astufeliu de indoiéle pline de icoane inspaimantátóre și desperate, vine la acea idea nenorocósa, că lui nu i remane alt'a, de catu earási între dureri și nevoi a esi din aceasta lume și a ajunge la stadiulu prefacerii în pulbere.

Omulu vede anca în acestu mare teatru alu lumii, cum lucruri maretie ale strabuniloru sei se prapadescu înainte ochiloru nepotiloru nepasatori, cum vitiulu se remunereaza; de aceea apoi se disgusteaza și se retiene de ori ce activitate, întipuinđusi negligarea și nimicirea cea urmandá a faptei sale maretie din partea urmatoriloru sei nepasatori, ce elu cu mari și însemnate jertfiri, ba încă și cu însusi sangele seu oau pecetluitu. Din astfeliu de împrejurare provine apoi și aceea, ca unde nu este sperantia și prospectu pentru garantisarea sustinerei unei fapte mai maretie prin posteritate, acolo se sugruma activitatea, și asiá apoi omulu celu în dureri nascutu și în tota viat'á sa muncitu de slabiciunea altor'a, și disgustatu prin aceea, se desparte de lumca aceast'a între dureri cumplite și în sfersitu numai în morte 'și afla scapare. Astfeliu de omu este vrednicu de compatimire, căci n'au cunoscutu chemarea și destinati'a sa pe pamentu; despre unulu că acest'a nu se póte dice că au traitu, ci că sau viscolitu în noianulu vietiei! căci de si i sau potutu întemplá, că desiart'a portare a unor'a se vátame modesti'a lui; desi au vediutu, cum unii funduli și slabi la minte ruineaza monumintele barbatiloru meritati din vechime; de si au bagatu de sea-

ma, cum unii dintre clienti se arata nemulțamitori catra mecenatii lor; de si au observatu si aceea, că sunt timpuri in viața staturilor, candu legile cele umane se osendescu si in loculu lor vinu la stapanire legi barbare; desi au vediutu, că fruptele mintiei culte si a le moravurilor civilisate sau silitu a face locu lucrurilor mintiei neculte si a le barbarismului; totusi elu din tote acestea n'aru fi trebuitu se urmăreasca alt'a, de catu aceea, că totu omulu se nu se disgasteze de facerea lucrurilor morale si maretie, din caus'a unoru omeni miserabili, carii nu că cum aru despretiui lucrurile morale si maretie, ci moravurile lor stricate si degenerate nu mai sunt harnice se cunósca folosurile faptelor culte si civilisate.

Insa fiindcă omulu astfeliu, precum amu disu, póte fi dispusu numai atunci, candu elu va fi povetiuitu de imaginatii si naluciri, ba inca si de egoismu, care pe nesimțite sau incuibatu in elu si poterile lui intelectuale le au amortitu, pentru aceea dîcu cu credintia tare: că omulu nu are cauza bine cuventata de a se plange asupr'a fiintiei sale si de a se spariá de nevoi si greutati, care 'lu potu intimpiná pre elu in viația, deaca va sci intrebuintiá cu folosu armele, va se dica, poterile sale trupesci si sufletesi; căci plasmuitoriulu lui sau ingritu, că faptur'a lui cea mai nobila se nu fia mai necajita in lume, că cum sunt celelalte vietuitorie; ba, precum vedemu, D-dicu au subordinatu omului tota lumea; asia dara omulu n'are cauza de a se vaitá asupr'a fiintiei sale, ci are trebuintia de o gandire si judecare, prin care sa se povețuiasca la cunóscrea modului celui siguru, că sa se seie folosi de bunatatea, cu carea lau inzestratu pre elu fatoriulu, si atunci va afla elu interesulu vietiei sale, si lumea i va fi lui raiu, desi neste necesuri va simti inim'a

lui. La convingerea si fericirea aceast'a va veni totu omulu, deaca dezvoltarea poteriloru sale trupesci si intelectuale o va promová, càci omulu inca e o faptura miserabila, deaca facultatile mintiei lui suntu amortite si ne cultivate.

Astadi este prea usioru, cá omulu se vina la aceste cunoscintie, càci nu mai este etu in stare nomadica, ci sociala; càci elu este membrulu unei religii, ce dà lunei lumin'a cunoscintiei; càci veaculu nostru este veaculu luminarei si alu civilisatiei; càci guvernele se povetuiescu astadi de principiulu celu maretiu si santu alu crestinismului. Eara pentru noi este si mai usioru se ne in-prietenimu cu aceea convictiune, cá potemu fi norocosi in viati'a nostra, deaca ne vomu sci folosi de bunatatile poteriloru nostre trupesci si intelectuale, càci suntemu fiit unei patrii umane, culte si constitutionale, de aceea inzestrate cu astfeliu de legi, care promoveaza binele privatu si obstescu prin egal'a indreptatire de drepturi, in-nainteaza mijlócele de cultura si civilisatia, si asia legile patriei nostre suntu de natura progresiva, desi in trunu punctu anca ne apasa, adeca in punctulu nationalitatiei; dar si in privinti'a aceast'a, dupa cum speramu, se voru perfectiona legile patriei nostre. Este asia dara lucru prea firescu, cá noi sciindu chiemarea nostra cá omeni sociali, si cunoscendu trebuintiele nostre, precum si audindu si in-tielegendu glasulu celu puternicu alu veaculu civilisatu, in care traimu — nu putemu negligá aceea detorie, cu carea suntemu deobligati catra noi insine si catra toti aceea, carii ne stau mai deaprope, adeca catra connationalii si compatriotii nesirii. Noi, fara se ne lasam a ne rapi de niste imaginatii, simtimu in noi o potintia de a ne perfectiona pre noi si pre ai nostrii prin mijlócele libertatiei

națională, și spre a ajunge aceea, neamul hotărît a ne consolidă într'o asociațiune bine organizată, carea 'și face sîesi de problema promovarea literaturii și culturii poporului nostru român, precum și înaintarea industriei și a agriculturii în sinul nației noastre.

Să 'mi dați, mă rog, Domnilor! voia de a disera pe scurt despre astfelu de asociațiuni, precum va fi a noastră.

Asociațiunea se caracterizează în deobște decătra cei competenți de o corporațiune, ce se consolidează din vreun impulsu său trebuință, spre ajungerea unui scopu hotărît. Astfelu de Asociațiune pôte se fie de două plase, și adică stabilă, cîndu dură nepreruptă cu sau fără ținerea sfaturilor; sau momentană, care totă activitatea sa o concentrează într'o sfatuire. — Asociațiunea stabilă pôte avea felurite probleme, precum este natur'a lor; așa s. e. asociațiune literară în deobște, și deosebi cu privire la obiecte literare generale său singurate; asociațiune de industrie, de agricultură, de pomologie, de asigurări a vieții, a edificiurilor și a semenaturilor s. a. Tote aceste asociațiuni bazează activitatea lor pe legile dreptului privat, sau pe cele ale dreptului public, de aceea sînt ele sau private sau publice; private se dicu, cîndu numai membrii asociațiunii iau parte la adunări, iar publice se dicu acelea, la a le caror adunări ori cine pôte lua parte, de aceea apoi astfelu de asociațiuni publice se numesc adunări populare. — Mai departe asociațiunile potu fi autorizate dela stat, sau dela organele lui; dar potu fi și de sine statătoare, adică independente; deunde apoi urmează, că asociațiunile facia cu împrejurările lor esențiale sînt că reuniuni private, publice și politice, și se înființază sau în urmă învoirii con-

tractuale si se organizeaza prin statute, seu numai in urm'a unei contielegeri verbale fara organizatia formala.

In legatura cu aceste de vomu cercetă partea cea istorica si positiva-juridica a asociatiunilor, atunci vomu află, căacelea sunt asiă de vechi, că si omenimea, prin urmare ele sunt mai vechi decatu staturile, deora ce mai inainte de infiintiarea staturilor au esistatu isvorulu omenimei mai inalte si alu culturei ei; căci este fara indoiala, că statulu nu său formatu din unulu cate unulu membru alu seu, ci mai inainte de toate sau formatu reuniuni de singuratici omeni, de mai multe familii, de proprietari de averi, de maiestrii si de religii, si de aperare de catra inimici, de unde apoi sau formatu comunele bisericesci, satesci, cetatiene, si din tote acestea statulu. Este afara de indoiala, că insesi relatiile si drepturile confesionale, politice si sociale sau formatu in urm'a reuniunilor, pentru că pana candu celelalte fapturi ale lui D-dieu fara reguli positive, ci numai dupa boldulu loru indestulescu lipsele sale si se apera, intr'aceea omenii că fapturi rationale numai prin referintiele loru reciproce positive, prin comunicarea ideiloru, pareriloru si a iscusintiei, precumu si prin imprumutarea puterei loru morale, intelectuale si fisice cu privire la timpu si la locu, potu deveni la ajungerea destinatiei loru si la desvoltarea mai deseversita a poteriloru, ce le suntu loru innascute. — De s'aru lasă omulu pe sine, adeca pe a lui propria individuala lucrare si activitate si ar trai in singuratate, fara contactu cu alti omeni, atunci negresitu aru cadea cei mai multi omeni in trandavia, in lene, in nepasare, in egoismu, ba si in descuragiare miserabile si detestabila, prin carea i saru face lui viati'a o nenorocire si lumea o aru socoti de valea plangerei. De unde se vede, că omulu este destinatu

a trăi în societate. Si fiindu că împrejurările si trebuințele omului se schimba, după feliul si caracterul timpilor si al cerințelor: pentru aceea si asociațiunile se formează si se acomodează după acești factori, cari pe dreptu se potu socoti ca niste hrane noue de activitate pentru cultur'a si propasirea omenilor si a staturilor; căci ele din nou aduc în harmonia asiediamintele staturilor cu viața liberă natională a natiilor întregi si a membrilor lor singuratici, de vreme ce asociațiunile au încă si asupra indivizilor celor mai necultivați ai societății statului o înviuare cultivatoare, disciplinătoare si nobilitoare; de unde se vede, că asociațiunile nu numai nu împedecă pre staturi în propasirea lor pentru binele cetățienilor lor, ci încă spriginesc acelea, pentru că asociațiunile cele organizate arată tuturor lips'a cea neîncungiurabilă, de a nesui după niste scopuri mai înalte si nobile si după respectarea santieniei legilor firesci si pozitive, si așa asociațiunile dezvoltă principiul cel mai înalt al vieții si destinației omenesti, spiritul comun si izvorul a totu, ce este bun si folositoriu. Aceste iviri folositoare pentru omeni sociali, rămân nesocotite si despretiuite numai la unu popor de totu necult si pădurețiu, carele din nenorocire este supus unei stăpaniri despotice, ce sugrumă cu mână de fier ori ce nesuia la cătră covoșire si dezvoltare a suditelor sei.

De vomu deschide analele cele mai antice ale Romanilor si Grecilor, vomu afla, că precum la Greci legea principală a lui Solon din Atena, așa si charta magna română a celor 12. table garantă libertatea reuniunilor si legalitatea legislației libere si a autonomiei lor. Vede corpus juris Justinianei liber IV. de collegiis.

În timpii noștrii nu exista unu statu civilisatu, unde n'aru fi asociatiuni feliurite, corespundietore lipseloru moderne a le natiuniloru; pentru că unu statu civilisatu cunoște folosurile, care se revarsa prin asociatiuni asupr'a cetatieniloru lui. În frunțea acestoru state civilisate sta Belgi'a astadi, că fal'a libertatiei legale a presei si a asociatiuniloru. Dee D-dieu, că tote staturile europene se precunosca, că nu aceste libertati, ci denegarea loru este pagubitoare atatu pentru bun'a stare a loru, catu si pentru ceea a natiuniloru loru. Insusi guvernulu celu mai absolutisticu de astadi, celu din Dania, sau incredintiatu, ca se espune primesdiei de a fi ocaritu de tota Europ'a civilisata, deaca aru denegă natiunei sale vreo manifestare nationala; de aceea iarta astadi si acestu guvernu tinerca adunariloru pentru sfatuirea libera asupr'a petitiuniloru, dupa parerea si voi'a poporului seu.

În legatura cu acestea prea bucurosu marturisescu, că suntemu fii unei patrii, carea pe dreptu se numera între staturile civilisate europene, căci are tote atributtele, ce caracterizeaza cultur'a si civilisati'a unui statu. Spre dovedirea acestor'a destulu este a dice atal'a, că noi avemu o patria constitutională, pe basea egalei indreptatiri, cu legi de libertatea presei si de asociatiuni si de reprezentatiunea poporului la legislatia, precumu si legi de imbracarea posturiloru, fara deosebire de nascere, rang si stare. Nu este asia dara de mirare, că si în patri'a noastră, că si în celelalte staturile europene, se formeaza asociatiuni feliurite, spre scopuri mai înalte umane si literarie si spre delaturarea unor greutati, ce apasa pe poporu.

Fiindu noi asia dara nu mai multu supusi — jobagi, seu clacasi, — ci cetatieni liberi ai unei patrii constitutionale, carea da libera desvoltare instituteloru de asocia-

tiuni spre binele obstescu, amu întielesu si noi Romanii glasulu datoriei nostre, facia cu lipsele; de aceea Archie-reii, preotii, si inteligintii nostrii, intrunu numeru cá de 180. au asternutu înaltei locotiintie, in 10. Maiu a. tr. o reprezentatia spre a se da voia spre înfiintierea unei asociatiuni, carea se aiba de problema literatur'a si cultur'a poporului nostru romanu, apoi inaintarea industriei si a agriculturii. Representati'a aceast'a asia suna: *) —

La aceasta reprezentatia au urmatu not'a presidiala a înaltei Locotiintie din 12. Iuliu a. tr. in urmatorele: *)

Aceasta resolutiune presidiala o amu primitu la Vien'a aflandume pe atunci acolo cá membru alu senatului imperialu immultitu. Eu m'amu aflatu indemnatu a me adresa catra Dlu Georgiu Baritiu, cá catra unu barbatu competentu alu natiunei spre compunerca statuteloru asociatiunei nostre. D. Baritiu au si compusu statutele si mi le au predatu. Intr'aceea fiindu la guvernulu tiei o comisiune conchemata din barbatii cei mai renumiti literati ai natiunei nostre, spre a 'si dá parere in lips'a limbistica, acesti barbati, bravi in literatura si in tote ce privesce la binele obstescu, au desbatutu intre sine si treab'a înfiintandei nostre asociatiuni; deunde apoi Dlu Canonicu Cipariu si Dlu Pretoru Puscariu, carele au si datu la asociatiunea aceast'a impulsulu celu din taiu prin organele nostre jurnalistice, au luat ansa a compune din partele cate unu proiectu de statute si mi leau predatu spre întrebuintiare dupa împrejurari. Intr'aceea m'amu intorsu si eu a casa dela Vien'a, in lun'a lui Octobre, si asiediandu trebile mele in rendu, si informandume pe calea privata despre modulu, carele se ne inlesneasca ajungerea scopului la înfiintanda asociatiune, ce asia cu sete mare o

*) vedi-o mai nainte!

dorim, am compus din acumu pomenitele trei proiecte de statute unu altu proiectu de statute, si sub 6 Decem. a. tr. l'am asternutu presidiului inaltei locotiintie, alu carui cuprinsu este urmatoriulu: *) — — —

In urm'a acestei reprezentatii, amu primitu apoi sub 31 Ianuariu a. c. aceasta resolutiune: *) — — —

In legatura cu acestea poftiti a vedea, Domniloru, acelu stadiu, la care amu ajunsu in privinti'a infiintarei asociatiunei celei din taiu nationale romane; amu ajunsu adeca la acelu stadiu, unde dela guvernulu patriei amu castigatu voia spre intogmirea reguleloru pregatitoare a le infiintiandei asociatiuni celei de noi dorite pentru literatur'a si cultur'a poporului nostru romanu si pentru industria si agricultura, cá apoi acestea regule carasi se le asternemu inaltului guvernü spre esoperarea inaltei aprobatii imperatesei.

Asia dara spre acestu sfersitu v'am poftitu, Domniloru, la aceasta sfatuire, radimatu pe acea voia a Dvóstra, ce in representati'a cea dintaiu catra guvernü din 10. Maiu a. c. ati descoperitu, cá adeca, inaltulu Guvernü se binevoiasca a indrepta catra mine orenduielele sale in acestu obiectu cestionatu.

Eu sum convinsu de acelu adeveru, cá prin elaborarea statuteloru, prin castigarea resolutiunei guverniale din 31. Ianuariu a. c. si prin conchemarea acestei sfatuiri am corespunsu acelei increderi, cu care D-vóstra m'ati onoratu, asia acum predau eu in manile D-vóstra acestu obiectu momentosu si ve poftescu binecuventarea cereasca la deslegarea problemei cestionate.

Se pote, ca cineva imi va infatisia starea cea stralucita a Romaniloru vechi si monumintele cele stralucite

*) vedi f. 14—15.

**) vedi f. 16—17.

ă le marirei lor, de care țiar'a noastră este plină, și asemenanduo cu starea noastră de astăzi, carea e destul de deplorabilă, va gândi, de ce se întreprindem un lucru mai mare spre cultivarea națională, de ore ce este posibil, ca va veni un timp barbar, care lucrările noastre le va nimici, și nația o va degrada la sorte de sclavie. Așa este, căci nimeni nu poate trage la îndoială, că aceea, ce odată sau întâmplat în lume, nu s'ar putea întâmpla mai de multe ori. Totuși eu întracolo-mi dau părerea mea, că monumentele materiale ale unui periodu cultu se potu nimici prin mâni barbare, și o nație liberă se poate lipsi de libertate prin niste legi draconice; însă monumintele spirituale și moravurile cele morale, precum și valoarea lor remană pentru toți timpii neresturnavere, căci acestea sunt mai presus de orice putere silnică și fizică; de ele nu se poate atinge mână barbarului; furul nu le poate fura; moliile nu le potu manca. — Fiindă așa dădă problem'a noastră a înainta literatur'a, cultur'a, industri'a și agricultur'a națiunii noastre, adică a înainta starea spirituală și materială a poporului nostru, vrem a destăptă prin mijloace naționale facultățile, va se dica, cugetările cele senine și serioase în poporul nostru, că se cunoscă ființa și destinația sa și se o scia întrebuinta spre totu binele, precum și alte nații facu astăzi această și precum este spiritul cel civilisatoriu alu seclului nostru; darurile lui voru garantisa viitoriul cel mai fericit alu multu cercatei noastre națiuni, și o voru feri de niste lovituri ucigătoare de religie și limbă ei. — Aceste convingeri mari se ne însuflețiască, Domnilor, pre noi toți, și atunci tare credem, că ceriul va încorona cu flori de mangaiere întreprinderea noastră, și va asculta rugăciunea mea, prin carea cucerindume 'lu rogu, ca se reverse bi-

necuventarea sa asupr'a asociatiunei nostre, caci totu daru deseversitu vine de susu dela parintele luminilor.

In sfersitu din partemi me obligu, ca voiui sprigini scopulu asociatiunei nostre, incatu va sta in poterile mele, caci aci voiui fi norocosu a audi sunetele cele dulci a le limbei mele matene, care de straini nu sau invrednicitu de atentiune, insa acelea cu atat'a mai scumpe sunt inimi mei mele! —

Inaltu c. r. Presidiu locotenentiale!

Subscrisulu are onore in urm'a inaltei hartii de sub 31. Ian. a c. Nr. pr. $\frac{420}{812}$ a aterne Inalt a-celuiasi proiectulu de statute pentru infiintierea unei asociatiuni cu numirea „Asocitiune transilvana pentru literatur'a romana, si cultur'a poporului romanu“, — cu acea preaumilita rugare, ca Inaltulu Presidin. se binevoiesca a midiloci in intielesulu legiloru rigente preainalta aprobare a pomenitului proieptu de statute, care aci alaturea se aterne.

Cu deosebita stima are onore a remanea Alu Inaltulu c. r. Presidiu locotenentialu, Sibiu in 28. Martie 1861.

preplecatu Servu

A. B. de Siaguna m. p.

Protocolulu

din $\frac{23 \text{ Octobre}}{4 \text{ Noëmbre}}$ si dilele următorie 1861,
care s'a lătu in adunarea conchiămata prin cercu-
lariulu de dato $\frac{29 \text{ Septembre}}{11 \text{ Octobre}}$ 1861. Nr. 337, cu scopu
de a inaugură si constitui asociatiunea transilvana
romana pentru inaintarea literaturii romane si cul-
tur'a poporului romanu.

Escelenti'a sea Domnulu Episcopu Andreiu
Barone de Siaguna, că insarcinatu cu conduce-
rea provisoria a afacerilor Asociatiunei pentru ina-
intarea literaturii romane si cultur'a poporului ro-
manu, conchiemandu prin cerculariulu sub **A***) din
 $\frac{29 \text{ Septembre}}{11 \text{ Octobre}}$ 1861. Nr. 337, pe astadi la Sabiniu pe
toti acei fii ai natiunei năstre, cari voiescu a fi
membrii Asociatiunei acum memorate, Romanii
n'au intardiātu a veni aici, si adunandu-se in casele
seminariali, s'a transmis o deputatiune, că se po-
tăsca pe Escelenti'a sea la adunare.

Escelenti'a sea intrandu in sala, a fostu pri-
mitu de adunare cu strigate entusiaste de „se
traiăsca!“

Escelenti'a sea episcopulu Andreiu Barone
de Siaguna deschide adunarea cu o cuventare,
care se aclude aici sub **B**. si depune in man'a adu-
nării sarcin'a, ce i-a fostu incrediuta, de a conduce
afacerile asociatiunei formande.

*) vedi tôte aclusele la capetulu protocolului!

Reverendisimulu Domnu canonicu Timoteu Cipariu într'o cuventare plina de eruditiune multiamesce Escelentiei Sale Domnului Episcopu Andreiu Barone de Siaguna pentru ostenelele si conlucrarea la infiintiarea Asociatiunei.

Cuventarea Reverendisimului Domnu Canonicu Timoteu Cipariu se aclude aici sub **C.**

Dupa aceste s'a pasitu la constituirea adunarei de astadi, si s'a alesu de presedinte ad hoc Escelenti'a sea Domnulu Episcopu Andreiu Barone de Siaguna, éra de secretari s'au denumitu Domnii: Dr. Josivu Hodosiu, Joane Antonelli, Vasiliu Oroianu, si Dr. Joane Nemesiu.

Sesiunea I.

1). Adunarea asiá constituita ad hoc a decisu, se se cetésca Ordinatiunea guberniala, prin care Escelenti'a sea Domnulu Episcopu Andreiu Barone de Siaguna se insciúntiéza, ca Majestatea sea c. r. apostolica s'a induratu prégratiosu a incuviin-tiá infiintiarea asociatiunei transilvane romane pentru inaintarea literaturii romane si cultur'a poporului romanu si a aprobá statutele acestei asociatiunei cu modificatiunile la §. 5; asemenea s'a decisu, cá se se cetésca si aceste statute, -- si asiá s'a cetitu ordinatiunea memorata, catu si statutele, cari doue documente se acludu aici sub **D.** si **E.**

Ordinatiunea guberniala pórtá datulu 26. Sept. 1861. Nr. 7693, éra statutele 21. 22. 23. Martiu 1861.

2). La propunerea unui membru din adunare se decide, că agendele adunarei de asta-di se se marginésca la conscrierea acelora, cari voiescu a fi membrii asociatiunei in intielesulu §-lui 6. din statute, si cu acéstă conscriere se insarcinéza secretariatulu adunarei.

3). Pentru incasarea baniloru, ce aru incurge dela membrii, ce voru a se inscrie astadi, s'a alesu de casariu ad hoc Domnulu Dr. Pavelu Vasiciu, éra de controloru ad hoc s'a alesu Domnulu Ioane Pinciu.

4). Pasindu la conscrierea de membri ai asociațiunei, s'a cetitu unu telegramu dela Escelenti'a sea Domnulu Metropolitu Alesandru Sterc'a Siulutiu, prin care acést'a se apromite a dá la asociatiune 2000. fl. v. a. Telegrăimulu acéstă s'a primitu cu mare entusiasm, si consideranduse de dreptu obligatiune pana la depunerea sumei memorate in cas'a asociatiunei, s'a transpusu la casariu; éra adunarea si a manifestatu multiamit'a catra Escelenti'a sea Metropolitulu Alesandru Sterc'a Siulutiu. Asemene s'a cetitu o scrisoria a Domnului Andreiu Mocioni de Foen, prin care acést-a gratuléza asociatiunei si tramite 200 fl. v. a. Adunarea aci si a manifestatu cea mai cordiala multiamita prin strigate „se traiéscă!“

S'a cetitu apoi o scrisoria a Domniloru: Ladislau Vasiliu Popu Consiliariu r. aulicu, Demetriu

Moldovanu secretariu r. aulicu, Dr. Ioane Maior si Ioane Puscariu concipistu r. aulicu, prin cari acesti-a se dechiara a intrá cá membri in asociatiune, si apromitu a tramite catu de curendu contingentulu si sum'a nedeterminata anca. Adunarea a primitu cu mare placere acésta declarare.

5). Escelentia sea Domnulu presiedinte spune, ca i-s'a tramisu prin Domnulu Gavrilá Manu 20. fl. dela unele comune din tienutulu Lapusiului, care suma se si transpune la casariu.

Cu acestea adunarea s'a incheiatu, decidenduse, cá mane se se deschida adunarea la 10. ore, éra secretariatulu a purcesu la conscrierea acelora, cari vreu a fi membri asociatiunei.

Andrei Bar. de Siaguna

Episcopu si Presiedinte.

Dr. Ioane Nemes Secretariu. Dr. Jos. Hodosiu Secr.

Sesiunea II.

din 24 Octobre 1861. sub presidiulu ordinariu.
5 Novem.

La intrarea Eselentiei sale Domnului presiedinte in sal'a adunarei i s'a strigatu „sa traiésca!“ Domnulu presiedinte díce, ca ordinea dilei ar fi: se se verifice protocolulu sesiunei de eri; insa inainte de aceast'a comunica adunarei o scrisóre dela Escelenti'a Sa D. Metropolitu A. Sterca Siutiuu dto Viena 1. Nov. 1861, prin carea Acelasi

se obleaga a da asociatiunei o suma de 2000. fr. v. a. Scrisorea suna pe doue rate asemeni, dintre cari un'a o va plati in anulu acest'a, eara ceealalta in anulu venitoriu. —

Adunarea primindu cu mare placere acelu ofertu marinimosu, a consideratu scrisorea dreptu obligatiune si a transpusu-o la Casariu.

Domnulu Presiedinte mai comunica apoi o scrisore a Domnului Emanuelu Gozsdu, comite supremu alu Comitatului Carasiu, prin care acest'a gratuleaza asociatiunei, si se apromite a intrá cá membru fundatoriu, si a starui pentru inaintarea acestui institutu.

Aceasta gratulare si apromitere se primesce cu cea mai mare placere. —

Dupa aceste s'a cetitu protocolulu sesiunei trecute, s'a ratificatu si aprobatu. —

Secretarii referendu despre conscrierea celoru, carii s'au insinuat de membrii ai asociatiunei, au rugatu, cá sa decida adunarea: de e delipsa a se ceti numele atatu acelu, carii numai s'au apro-misu cu sume insemnate, catu si acelu, carí au corespunsu §-lui 6. alu statutelu asociatiunei, séu numai ale acestoru din urma? Dupa desbateri s'a enunciatu: cá se se cetésca numai ale acelu nume, carii au corespunsu §-lui 6. din statute. —

Asia s'a cetitu urmatoriulu catalogu de individi, carii au corespunsu §-lui memoratu:

I. Membrii fondatori.

fl. cr.

1. Escelenti'a Sea Metropolitulu Ale-
xandru Sterca Siulutiu din Blasiu 2000 —
2. Escelentia Sea Episcopulu Andreiu
Bar. de Siaguna din Sabiniu — 1050 —
3. Andreiu Mocioni de Foen propr. din
Banatu 200 —
4. Venerabilulu Capitulu gr. cath. me-
tropolitanu din Blasiu — — — 200 —
5. Lazaru Piposiu 210 —
6. Nicolau Popea protosingelu si prot.
gr. res. din Sabiniu 210 —
7. Nicolau Siandoru propr. din Oarda 200 —
8. Ioanne Visia din Zlatna 200 —
9. Ioanne Pinciū notariu si proprietariu
in Rasinari 210 —

II. Membrii ordinari.

10. Jova Popoviciu din Lugosiu 100 —
11. Ioanne Micu din Vinerea 100 —
12. Ilie Herlea „ „ 100 —
13. Ioann George Ioann negutiateriu din
Brasiovu 100 —
14. Ioane Popasu protopopu in Brasiovu 100 —
15. Ioane Petricu protopopu „ „ 100 —
16. Ilie Macelariu propriet. din Mercuria 100 —
17. Joachimū Daianu proprietariu 100 —
18. Damianu Moga propr. din Sascioru 100 —

	fl.	cr.
19. Ioane Panoviciu prot. gr. or. din Sibiiu	105	—
20. Petru Bodilla protop gr. or. „	105	—
21. Ioanu Branu de Lemény Capitanu su- premu in Fagarasiu	100	—
22. I. Metianu prot. gr. or. in Brasiovu	100	—
23. Antoniu Bechnitiu negutiati. in Sibiiu	105	—
24. Ioane Hania protp. gr. res. in Sibiiu	10	—
25. Aloisiu Vladu supr. not. in Lugosiu	15	—
26. Locuitorii din Lapusiu si Chioru	20	—
27. George Popoviciu par. in Patrangeni	10	—
28. Nicolae Gaetanariu negut. in Brasiovu	20	—
29. Nicolae Moldovan negot. in Blasiu	5	—
30. Alumnii din seminarinlu metrop. gr. cath. in Blasiu	43	40
32. Josifu Baracu parochu in Brasiovu	5	—
33. Ioane Naorca negotiatoriu „	5	—
34. Alimpiu Blasianu professoru in Blasiu	5	—
35. Nicolae Vladu c. r. adiunctu in Sibiiu	5	—
36. Nichita Ignatu c. r. ofic. in Alba-Julia	5	—
37. Comuna Salva	5	—
38. Augustu Langa din Tohanu vechiu	5	—
39. Petru Manu c. r. cons. financ. in Sibiiu	5	—
40. Ladislau Tamasi Translatoru „ „	5	—
41. Savva Pop. Barcianu par. in Resinari	5	—

	fl.	cr.
42. Servianu Pop. Barcianu c. r. consil. in Brasiovu	5	—
43. Spiridonu Fetti c. r. adiuntu in Sibiiu	5	—
44. Petru Trulia economu in Cricau	5	—
45. F. Georgiu Codru Dragusianulu c. r. adiunctu	5	—
46. Gregoriu Maieru econ. în Fagarasiu	5	—
47. Petru Popescu protop. „ „	5	—
48. Amosu Francu, Zarandu Baia de Crisiu	5	—
49. Basiliu Papu Harsianu	5	—
50. Lazar Pipos iuniôr	5	—
51. Elie Vlasa protopopu in Torda	5	—
52. Henzel Sebastianu din Abrudu	5	—
53. Georgie Fagarasianu din Fagarasiu	5	—
54. Visariônii Romanu redact. din Resinari	5	—
55. Nicolae Popoviciu prot. in Orastia	5	—
56. George Romanu in Orastia	5	—
57. Ioanu Balomiri „ „	5	—
58. Alesandru Lebu din Cacova	5	—
59. Ioane Balasiu din Hatiegu	5	—
60. Petru Rosca senatoru in Sibiiu	5	—
61. Simeonu Balomiru judetiu in Sabesiu	10	—
62. Leonte Baritiu propr. in Turda	5	—
63. George Baritiu Dir. de fabr. in Zernesci	2 gal.	
64. Alesandru Baritiu parochu in Filia	5	—
65. Gregoriu Mihali din Zlatna	5	—
66. Gregoriu de Papu din Sabisiu	10	—

fl. cr.

- 67. Ioanu Tipeiu protopopu din Sabisiu 5 —
- 68. Nicolae Lazar parochu „ „ 5 —
- 69. Georgie Tabacariu din Orastie 5 —
- 70. Radu Popea parochu in Satu lungu 5 —
- 71. Nicolae Sava invatiatoriu in Sabesiu 5 —
- 72. Georgie Papu economu in Blasiu 10 —
- 73. Ioanu Baloiu Par. in Poian'a sarata 10 —
- 74. Ierimia Verza parochu iu Satu lungu 5 —
- 75. Georgie Barcianu protop. in Cujiru 5 —
- 76. Nicolae Mariutiu din Cujiru 5 —
- 77. Gavrilă Munteanu Dir. gim. in Brasiovu 5 —
- 78. Davidu Almasianu din Alma 5 —
- 79. Dimitrie Boeru pretoru 5 —
- 80. Gregoriu Ratin prot. in Tielna 5 —
- 81. Dionisie Chendi adm. prot. in Siarosiu 5 —
- 82. Gregorie Munteanu din Calnicu 5 —
- 83. Vasiliu Pauleti protopopu in Rosi'a 5 —
- 84. Bartolomeu Baiulescu par. in Brasiovu 5 —
- 85. Vasilie Axente din Fraua 5 —
- 86. Gregorie Mezei din Cricau 15 —
- 87. Franciscu Jechimu jude c. r. in Hatiegu 5 —
- 88. Teodoru Fratiila din Sancelu 5 —
- 89. Nicolae Rusanu „ „ 5 —
- 90. Nicolae Morariu not. com. in Diacosiu 5 —
- 91. Ioanu Herlea parochu in Vinerea 5 —
- 92. Constantin Stejariu c. r. Cap. in Sibiu 5 —
- 93. Atanasiu Marienescu Dr. in Lugosiu 5 —

	fl.	er.
94. Mateu Nicola c. r. notariu in Belgradu	5	—
95. Georgiu Filipu jude prim. in Hatiegu	5	—
96. Antoniu Vestemeanu protp. gr. cat. in Sabiniu	5	—
97. Nicolae Gaetanu c. r. cons. in Belgradu	10	—
98. Dr. Pavelu Vasiciu c. r. cons. in Sibiu	5	—
99. Ioane Berza econom in Saliste	5	—
100. Dimitrie Borcea par. gr. or. in Saliste	5	—
101. Dimitrie Borcea economu „ „	5	—
102. Nicolae Steflea economu „ „	10	—
103. Nicolae Isacu actuariu „ „	5	—
104. Dr. Ioane Nemesiu adv. in Sabiniu	5	—
105. Dr. Nicolae Stoia din Sabiniu	5	—
106. Dr. Avraamu Tincu din Siebesiu	5	—
107. Dr. Ioane Mesiota din Brasiovu	5	—
108. Ioane Florianu jude prim. in Nasaudu	5	—
109. Ioane Popescu professoru in Sabiniu	5	—
110. Stefanu Josifu professoru in Brasiovu	5	—
111. George Belissimus prof. „ „	5	—
112. Dimitrie Cioflecu profes. „ „	5	—
113. Vasilie Oroianu profesoru „ „	5	—
114. Dr. Josifu Hodosiu din Rosia	10	—
115. Augustin Popu prot. g. c. in Belgradu	5	—
116. Ioanu Popu parochu g. c. in Belgradu	5	—
117. Josifu Crisanu propr. in Barabantiu	5	—
118. Alesandru Tordasianu par. in Belgradu	5	—
119. Georgie Berghianu propr. „ „	5	—

	fl.	cr.
120. Simeonu Berghianu in Belgradu	5	—
121. Dimitriu Berghianu propr. in Belgradu	5	—
122. Nicolae Berghianu propr. „ „	5	—
123. Josifu Sabesianu propr. „ „	5	—
124. Georgie Stefanuti „ „	5	—
125. Nicolae Berghianu jun. pr. „ „	5	—
126. Ioanu Ilie Margineanu pr. „ „	5	—
127. Sebastianu Tesla propr. „ „	5	—
128. Georgie Fagarasianu prop. „ „	10	—
129. Samoila Tîrlea propr. „ „	5	—
130. Nicolae Tamasiu propr. „ „	5	—
131. Nicolae Barbu propr. „ „	5	—
132. Petru Branu propr. din Ciugudu	5	—
133. Ioanu Iftimu c. r. supr. loc. in Belgradu	5	—
134. Nicolae Santimboreanu par. in Santimbru	5	—
135. Nicolae Görög negut. in Belgradu	5	—
136. Antoniu Rosoru negot. „ „	5	—
137. Victoru Piposiu c. r. Recuisit. in Belgrad	10	—
138. George Rosoru propr. in Belgradu	5	—
139. Paulu Kerekes parochu in Belgradu	5	—
140. Ioanu Paraschivu secret. in Sebesiu	5	—
141. Josifu Bejanu senatoru in Sebesiu	5	—
142. Ioane Cristea control. „ „	5	—
143. Josifu Puscariu jude c. r. in Venetia	5	—
144. Petru Brote propr. in Resinari	5	—
145. Atanasiu Mesarosiu ad. prt. in Ognisior	5	—
146. Comun'a Sancelu	5	—

	fl.	cr.
147. Zacharia Branu par. gr. cat. in Sancelu	5	—
148. Zacharia Boiu sen. prot. in Sigisiora	5	—
149. Zacharia Boiu jun. prof. in Sabiniu	5	—
150. Alesandru Bacu cancell. bellicu in Sabiniu	5	—
151. Moise Panga doc. sup. in Orlatu	5	—
152. Ioane Stoicutia par. gr. or. in Sasciori	5	—
153. Ioanu Onitiu Advocatu in Sabiniu	5	—
154. Ilie Macelariu c. r. consil. in Sabiniu	5	—
155. Nicolae Berza economu in Saliste	5	—
156. Vasilie Ardeleanu cancel. in Orlatu	5	—
157. Asente Severu propriet. in Belgradu	5	—
158. Simeonu Balintu prot. gr. cat. in Rosi'a	5	—
159. Nicolae Popescu prot. g. c. in Hatiegu	5	—
160. Mihailu Stoica profes. in Resinari	5	—
161. Ioane Costande pictoru in Sabiniu	5	—
162. Petru Florea par. gr. cat. in Racovitia	5	—
163. Petru Bradu par. gr. cat. in Orlatu	5	—
164. Ioane Bratu par. gr. or. in Resinari	5	—
165. Ioanu Panilie econ. in Sabiniu	5	—
166. Ioanu Flaisieru not. com. in Racovitia	5	—
167. Gregoru Mateiu negot. in Sabiniu	20	—
168. Ioane Georgiu Macelariu jur. abs. in Sabiniu	5	—
169. Oprea Nicolae Popa econ. in Saliste	5	—
170. Jacobu Bologna c. r. cons. in Sabiniu	5	—
171. Demetriu Cuteanu par. g. c. in Sacadate	5	—
172. Stanu Popoviciu par. gr. or. in Sadu	5	—
173. Ioanu Almasianu protp. in Alma	5	—

	fl.	cr.
174. Basiliu Ratiu Prepositu in Blasiu	10	—
175. Constantinus Alutan Canonicus Lector in Blasiu	10	—
176. Theodorus Sereni Can. in Blasiu	10	—
177. Constantinu Papfalvi Can. in Blasiu	10	—
178. Nicolae Maniu in Blasiu	5	—
179. Ladislaus Poppu in Blasiu	10	—
180. Ioane Antoneli profes. gim. in Blasiu	5	—
181. Ioane Moldovanu profes. in Blasiu	5	—
182. Gavrilă Popu profes. in Blasiu	5	—
183. Vasiliu Popescu profes. in Blasiu	5	—
184. Ioane Pamfilie in Blasiu	5	—
185. Gedeon Blasianu in Blasiu	5	—
186. Theodor Deacu v. Rect. in Blasiu	6	—
187. Ioane V. Rusu profes. in Blasiu	5	—
188. Alesandru Neagoe in Blasiu	5	—
189. Simeonc P. Mateu prof. mat. in Blasiu	5	—
190. Ioane Kerestes Not. Com. in Blasiu	5	—
191. Alesandru M. Micu profes. in Blasiu	5	—
192. Nicolae Tipografu cetatianu in Blasiu	4	—
193. Grama Mihala cetatianu in Blasiu	5	—
194. Ioane S. Stoianu prof. gim. in Blasiu	5	—
195. Josifu Tartia prof. in Blasiu	5	—
196. Ioane Balintu in Blasiu	5	—
197. Petru Grama cetatianu in Blasiu	5	—
198. Tom'a Jeronimu Albani in Blasiu	5	—
199. Ioane Popescu prof. gimnas. in Blasiu	5	—

	fl.	cr.
200. Gregoriu Pongràcz negotat. in Blasiu	5	—
201. Arone Boeriu profesoru in Blasiu	10	—
202. Tim. Cipariu canonicu in Blasiu	10	—
203. Bas. Puianu in Blasiu	10	—
204. Georgiu Ratiu Teol. in an. IV. in Blasiu	5	—
205. Ioane Aldulianu cons. gub. in Clusiu	5	—
206. Matheiu Pop Gridénu secr. gub. in Clusiu	5	—
207. Ioane Negrutiu prot g. cath. in Clusiu	5	—
208. Gregoriu Kifa capelan g. cath. in Clusiu	5	—
209. Alesandru Lazar consil. gub. in Clusiu	5	—
210. Ioane Moldovanu Ingr. exact. in Clusiu	5	—
211. Franciscu Pap de Maçedonfi rat. cons. in Clusiu	5	—
212. Vasilin Rosiescu Adm. prot. g. o. in Clusiu	5	—

Acestu operatu alu secretariloru s'a primitu cu placere din partea adunarei, si la propunerea unuiu din adunare s'a enunciatu: ca individii inscrisi in acelu catalogu formeaza adunarea generale constituta a asociatiunei transilvane romane pentru inaintarea literaturii romane si cultur'a poporului romanu, si sub presidiulu si cu secretariatulu din sesiunea tracuta are de a alege pe oficialii asociatiunei si pe comitetulu de 12. membrii conformu cu §. 11. si 23. din statute.

Asia s'a pasitu la alegerea de presedinte alu asociatiunei, si facenduse votisarea prin scrutiniu;

s'a numeratu si s'a aflatu 131. voturi, din carii
maioritatea absoluta face 66

Resultatulu scrutiniului fu:

1. Pentru Esselentia Sea Domnulu Episcopu
Andrei Br. de Siaguna voturi	75
2. Esselentia Sea D. Metropolitu Alesandru
Sterca Siulutiu	20
3. Andreiu Mocioni de Foenu	17
4. Thimoteu Cipariu canonicu	7
5. Georgiu Baritiu	5
6. Gavrilu Munteanu	1

Considerandu acestu resultatu alu scrutiniului, prin
care Eselentia Sea D. Andreiu Bar. de Siaguna a
capatatu voturi 75. din 171, prin urmare capetandu
maioritate absoluta, s'a prochiamatu de presiedinte
alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a roma-
na si cultur'a poporului romanu.

Dupa aceast'a unulu din adunare enumerandu
meritele Reverendissimului D. canonicu Thimoteu
Cipariu, ce le a facutu acest'a pe campulu scientie-
loru, 'lu-a propusu de vicepresiedinte alu Asocia-
tiunei, si facenduse alegerea, presiedentele a enun-
ciatu: Reverendissimulu D. Tim. Cipariu este alesu
cu votu unanimu de vicepresiedinte alu Asocia-
tiunei transilvane pentru literatur'a romana si cul-
tur'a poporului romanu. Asemenea s'a purcesu la
alegerea de secretariu primariu, si unulu din adu-

nare propunendu pe D. Georgiu Baritiu, si facenduse alegerea, presedintele a enunCIatu: D. Georgiu Baritiu e alesu cu votu unanimu de secretariu primariu alu Asociatiunei, etc.

Dupa acestea s'a purcesu la alegerea prin scrutiniu de alu doilea Secretariu, unu Archivariu, unu Casariu si unu Controloru si la 12. membrii de comitetu, si stringenduse voturile s'au aflatu votisanti 114.

Tempulu insa fiindu inaintatu, s'a sigilatu scrutiniulu si adunarea s'a amanatu pe 6. ore dupa amiadiadi, candu adunanduse si purcedenduse la numerarea voturilor, adunarea a aflatu de bine a insarcina pe secretariatulu cu clasificarea voturilor si cu relatiunarea despre resultatu in diu'a prosima urmatoria la 9. ore.

Cu acestea adunarea s'a incheiatu.

Andrei Bar. de Siaguna Eppu si Presied.
Dr. Jos. Hodosiu secret. Dr. Ioane Nemes secret.

Sesiunea III.

din $\frac{25 \text{ Oct.}}{6 \text{ Nov.}}$ 1861. sub presidiulu ordinariu.

Deschidienduse adunarea la 9. ore, se comunica unu telegramu alu Domnului Eudosiu Hormuzachi, prin care acesta se roga, ca se fia susceptu in asociatiunea literaria ca membru ordinariu,

Adunarea a luat acestu telegramu spre placuta cunoscintia.

S'a cetitu apoi o scrisóre a D. Ioane Maiorescu, prin care se dechiara atatu in numele seu, catu si in numele fiiului seu, ca voru a intrá cá membrii ordinari in Asociatiune.

Adnnarea a luat aceasta dechiárare spre placuta cunoscintia.

S'a setitu mai incolo o scrisóre a Domnului Ioane Alduleanu, prin care tramite 35. fl. v. a. dela 7. individi, carii au depusu minimulu de 5. fl., pentru a fi suscepti de membrii ai asociatiunei.

Adunarea transpunendu suma de 35. fl. v. a. la casariu, list'a individiloru se aclude aci. *)

Dupa aceste s'a purcesu la verificarea protocolului sesiunei de ieri, si cetinduse s'a ratificatu si aprobatu.

Secretariatulu apoi a relationatu despre rezultatulu scrutiniului, precum urmédia:

I. Pentru alegerea de secretariu secundariu:

1. Antoniu Vestemeanu	55 voturi
2. Dr. Pavelu Vasiciu	25 "
3. Dr. Ioane Nemesiu	15 "
4. Jacobu Bologa	7 "
5. Ilie Macellariu	6 "

*) vedi f. 62. Nr. 205—212.

6.	Petru Manu	3	voturi
7.	Dr. Josifu Hodosiu	4	"
8.	Ioane Hanea	5	"
9.	Sava Popoviciu	1	"
10.	Nicolau Popea	1	"
11.	Ladislau Tamasiu	1	"
12.	Ioan Popescu	1	"
		114	

Presedintele enuncia: considerandu majoritatea voturilor, Antoniu Vestemeanu, protopopu in Sabiniu, se prochiama de secretariu secundariu alu asociatiunei transilvane pentru inaintarea literaturii romane si pentru cultur'a poporului romanu.

II. Pentru alegerea de casariu.

1.	Antoniu Bechnitiu	70	voturi
2.	Dr. Pavelu Vasiciu	30	"
3.	Petru Brote	11	"
4.	Ioane Pinciu	3	"
		114	

Presedintele enuncia: considerandu majoritatea voturilor de 70, Antoniu Bechnitiu se prochiama de casariu alu asociatiunei transilvane pentru inaintarea literaturii romane si pentru cultur'a poporului romanu.

III. Pentru alegerea de controloru:

1.	Ioane Pinciu	79	voturi
2.	Antoniu Vestemeanu	20	"

3.	Ioan Haneă	2	voturi
4.	Dimitriu Boer	2	"
5.	Dr. Pavelu Vasiciu	2	"
6.	Petru Broțe	1	"
7.	Nicolae Popea	1	"
8.	Ioane Popescu	1	"
9.	Dr. Ioane Nemesiu	1	"
		114	

Presiedintete enuncia: considerandu maioritatea voturilor de 79, Ioane Pinciu din Rasinari se prochiama de controloru alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a rom. si cultur'a poporului romanu:

IV. Pentru alegerea de archivariu si bibliotecariu:

1.	Visarion Romanu	61	voturi
2.	Zacharia Boiu jun.	30	"
3.	Nicolae Popea	7	"
4.	Ioane Popescu	6	"
5.	Dr. Ioane Nemesiu	4	"
6.	Dr. Pavelu Vasiciu	2	"
7.	Ladislau Tamasiu	1	"
8.	Dimitriu Boer	1	"
9.	Antoni VestemEANU	1	"
10.	Dr. Nicolau Stoia	1	"
		114	

Presiedintele enuncia: considerandu maioritatea voturilor de 61, Visarion Romanu din Resi-

nari se prochiama de archivariu si bibliotecariu alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Cu acestia se dechiara de completu officiolutu prescisu in §-ulu 11. alu Statutelu.

V. Pentru alegerea a 12. membrii de comitetu prescisu de §. 23. alu Statutelu:

1.	Ilie Macelariu	100	voturi
2.	Severu Axente	95	"
3.	Constantin Papfalvi	91	"
4.	Petru Manu	76	"
5.	Ioane Hañea	79	"
6.	Sava Popoviciu	76	"
7.	Ioane Popasu	76	"
8.	Nicolae Popea	70	"
9.	Jacobu Bologna	68	"
10.	Gavriilu Munteanu	66	"
11.	Ioane Antonelli	63	"
12.	Dr. Ioane Nemesiu	56	"
13.	Dr. Josifu Hodosiu	54	"
14.	Dr. Pavelu Vasiciu	53	"
15.	Antoniou Vestemeanu	30	"
16.	Dr. Nicolau Stoia	28	"
17.	Visariionn Romanu	2	"
18.	Ioane Popescu	15	"
19.	Zacharia Boiu jun.	7	"
20.	Petru Rosca	15	"

21.	Ales. Bacu	5	voturi
22.	Spiridonu Fetti	4	"
23.	Ioane Pinciu	12	"
24.	Ioane Bran Pop de Lemeny	26	"
25.	Constantinu Stejar	6	"
26.	Dr. Ioane Ratiu	5	"
27.	Andrei Muresianu	2	"
28.	Aloisiu Vladu	13	"
29.	Dr. At. M. Marienescu	15	"
30.	Grigoriu Popu	25	"
31.	Nicolau Sandor	23	"
32.	Onitiu Ioane	26	"
33.	Ioane Panoviciu	11	"
34.	Petru Bodila	4	"
35.	Nicolau Isacu	4	"
36.	Petru Brote	8	"
37.	Nicola Mateiu	23	"
38.	Josifu Puscariu	4	"
39.	Dr. Mesiota	6	"
40.	Vasilin Oroianu	8	"
41.	Nicolae Gaetann	9	"
42.	Sim. Balintu	9	"
43.	Prot. Mihali	5	"
44.	Ladislau Tamasiu	4	"
45.	Tipeiu Ioan	1	"
46.	Ant. Bechnitiu	1	"
47.	Stef. Josifu	2	"

48.	Dr. Avraamu Tincu	1	voturi
49.	Rusu	4	"
50.	Codru	8	"
51.	Josifu Besianu	1	"
52.	Servian Popoviciu	4	"
53.	Andr. Mocioni de Foen	3	"
54.	Ales. Romanu	1	"
55.	Arone Pumnu	1	"
56.	Ioane Pamfilie	1	"
57.	Petricu	1	"
58.	Almasianu Dav.	2	"
59.	Metianu Ioane	1	"
60.	Filipu Georgiu	1	"
61.	Sim. Balomiri	2	"
62.	Georgiu Romanu	2	"
63.	Dim. Boer	5	"
64.	Pavelu Dunca	1	"
65.	Franca Amos	1	"

Presedintele enuncia:

1. Ilie Macelariu cu 100 voturi e alesu de membru alu comitetului.
2. Severu Axente cu 95 " " "
3. Constantin Papfalvai 91 " " "
4. Petru Manu 76 " " "
5. Ioane Hanea 69 " " "
6. Sava Popoviciu 76 " " "
7. Ioan Popasu 76 " " "

8. Nicolau Popea	cu 70 vot.	e alesu de m. alu com.
9. Jacobu Bologa	68	„ „ „
10. Gavriilu Munteanu	66	„ „ „
11. Ioane Antonelli	63	„ „ „
12. Dr. Ioane Nemesiu	56	„ „ „

Domnulu protopopu Ioane Hanea resignédia dela postulu de membru alu comitetului din motivu de affinitate cu D. Jacobu Bologa, ci din acestu motivu nu i se primesce resignarea.

D. Protopopu Ioane Hanea resignédia nu numai din motivu de afinitate, ci si din motivulu, ca specialitatea de sciintia medicinale nu e reprezentanta in comitetu, si recomanda pe Domnulu Dr. Pavelu Vasiciu.

Presedintele dice, ca in list'a 'de votisare urmédia cu cea mai mare majoritate de voturi Dr. Josifu Hodosiu, care se si prochiama de membru alu comitetului, inse elu resignédia in favórea Domnului Dr. Pavelu Vasiciu, si facendu-se alegere nuóa presedintele enuncia alegerea cu votu unanimu a Domnului Dr. Pavel Vasiciu de membru alu comitetului asociatiunei pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. Dupa aceste Presedintele multiamindu celoru 4. Secretari primari, casariului si controlorului pentru ostenelele loru, propune, ca aceasta multiamirc se se treaca si in protocolu, ce de catra adunare se primesce; — mai incolo.

provoca pe officialii alesi, — se-si ocupe locurile; ceea ce a si urmatu, si sesiunea s'a continuatu cu officialii alesi in intielesulu §. 6. din Statute.

Andrei Bar. de Siaguna Eppu si Presied.
Dr. Jos. Hodosiu secret. Dr. Ioane Nemesiu secret.

Unulu dintra Membrii adnnantiei propune, cá intru intielesulu §. 9. din statute se se aléga si membrii onorari, totuodata comunica presiedintiei o lista de cativá barbati, despre carii crede, ca aru meritá denumirea.

Cu acea ocasiune se arunca la midilöcu întrebarea, daca se cuvine, cá membrii onorari se se denumeasca numai dein tieri esterióre, séu si dein tierile Monarchiei Austriace. La propunerea presiedintiei se decide, cá membrii onorari se se aléga fora nici o distinctiune de locuintia si tiara, luanduse la alégere de indreptariu numai criteriile cuprinse in susu citatulu §. si inca cu acelu adausu, cá meritele respectiveloru propusi se se ia in deaprópe consideratiune. In urmarea acestei decisiuni se alésiera de membrii onorari ai acestei Asociatiuni :

D. Arone Florianu Professore de rethorica in Bucuresti. —

D. Dr. Barnutiu Simeone Professore de Drep-turi in Iasi. —

D. Bojinca Damascenu, emeritu Iuris-Consultu in Moldavia. —

D. Brancovan Bibescu Principele, pentru fundarea mai multor institute sciintifice. —

D. Dr. Campeanu Petru in Berlinu. —

D. Csáki George Contele, pentru meritele castigate prin ajutoarele facute scóleloru si literaturii romanesci. —

D. Fontanini George, Directoru de scóle in Craiov'a. —

D. Hormuzachi Constantin la Iasi, in recunoscinti'a meritelor sale sciintifice cá legistu si cá mecenate alu institutelor filantropice. —

D. Iliutiu Protosingelu in Bucovin'a. —

D. Jiga Nicolae Senior, fundatoru de unu Institutu de scolari in Oradea mare. —

D. Kecskemeti Aureliu, redactore in Pest'a pentru favorirea limbei romane. —

D. Laureanu A. Tr. Professore de filosofia in Bucuresti, si

D. Maiorescu Ioann, Professore de Istoria generale si nationale in Bucuresti, ambii pentru multele si rarele lor merite pe campulu sciintieloru. —

D. Moldovan Stefan, Prepositu Capitulare in Lugosiu. —

D. Dr. Papiu Ilariu Jurisconsultu alu Moldaviei. —

D. Poienariu Petru emeritulu Directoru de sco-
le si membru alu Eforiei, pentru insasi Umanitate
catra literatii transilvani. —

D. Poppu Constantin Zenoviu de Böhmstetten,
Consiliariu Imp. —

D. Poppu Liviu Andreiu, Canon. in Lugosiu. —

D. Pumnulu Arone, Professore de limb'a si
literatur'a romana in Cernautiu. —

D. Roseti Scarlat H. Contele, pentru ajutara-
rea scóleloru cu sume insemnatóre si premiile fa-
cute spre scopuri scientifice. —

D. Scriban Episcopulu. —

D. Scriban Archimandritulu, ambi in Iasi. —

D. Siandoru Athanasiu, Doctore de medicina
si professore de literatur'a romana in Arad. —

D. Dr. Suciu Petru Professore de Drepturi
in Iasi. —

D. Teodori Alexandru Dr. de Medicina in Ro-
manu. —

D. Vasiciu Andreiu, Senatoru in Versietiu. —

D. Dr. E. J. de Tkalac, Redactorele Jurnalului
Ost si Vest. —

La intrebarea pusa, ca la cine suntu a se de-
pune prin tienuturi si inafora tacsele si alte obiecte
destinate pentru scopurile asociatiunei, se decide, cá
acéleasi se se numere si depuna numai la Collec-
tantii, pe carii preste putinu ii vá alege Comitetulu
Asociatiunei, si ii va rugá, cá se ia asuprasi acést'a
sarcina, eara numele acelorasi se voru face cunq-

scute prin toate trei jurnalele romanesci. — Intra-
ceea toti, carii voru a tramite tacsele s. a. de a-
dreptulu, in voia le sta a le adresa catra Co-
mitetulu Reuniunei transilvane pentru
literatur'a romana in Sibiiu.

Eselentia Sa D. Presiedinte chiama pe O. Adu-
nare, cá in Consunantia cu §. 23. lit. i. se prefiga
timpulu si locul celei mai deaprópe adunari ge-
nerale. La dorinti'a adunarei pentru locul adu-
nantiei celei mai deaprópe se destina Brasiovulu,
eara timpulu pe dioa dein ¹⁶/₂₈ Juliu 1862. —
Membrii, cati se aflá de facia dein Brasiovu, plini
de bucuria pentru aceasta hotaríre, multiamira On.
adunari in numele concetatiieniloru, pentru ca li s'a
facutu eceasta onóre de a se alége Brasiovulu de
locu alu adunarei. —

Fiindu dorintia comuna si profundu simtita,
cá Reuniunea nóstra prin functionarii si prin Co-
mitetulu seu indata se se si apuce in consunetu cu
§. 2. alu Statutelorn sale de unele lucruri scopului
corespondietóre, si fiindu ca intra altele la §. 33.
alu Statuteloru se prevéde si sustinerea unei foi
periodice, Secretariulu Georgie Baritiu róga pe
On. adunare, cá se dé ascultare unui numeru de tese
sáu propusetiuni luoate din catevá ramuri ale scien-
tiei, ale artelor, economiei si vietiei sociale, din-
tre care unele suntu de o natura, cá elaborate bi-
ne, se póta fi premiate din veniturile asociatiunei

providiute la §. 4. alu statuteloru, eara altele pen-
tra cá dupa impregiurari se pota aflá locu in Co-
lónele unei foi periodice, care este a se infiintiá;
si earesi altele privescu la unele mesuri, ce aru
fi a se lua in interesulu istoriei si alu literaturii
nationale romanesci. —

Aceleasi propositiuni citinduse, dupa cumu se
vedu in aici alaturatulu loru contestu, *) fusera si
priimate de catra adunare, cá o parte din mate-
rialulu scientificu, cu carele anca e de doritu cá
se se ocupe literatii romani, cu privire mai vîr-
tosu la folosulu practiculu si duratoriu alu poporului
romanescu. —

La acestea Eselentia Sea Domnulu Presiedin-
te observá in privinti'a tinerimei scolastice, ca se
i se recomande a pune tóta putintios'a silintia la
invatiatura, séu deaca unii nu se simtu in stare de
a inaintá pe calea cea lunga a scientieloru, se
tréca nesmintitu la meserii, eara aceast'a cu ata-
t'a mai virtosu, ca cei remasi in scientie pré se
inbulzescu la preparandii, care Eselentia Sea cá
Episcopu dechiara dein partea sa, ca este pré de-
terminatu, cá de acuma inainte se nu mai primé-
sca la preparandia nici dein a patr'a Classa gim-
nasiala; preste aceast'a se nu créda cinevá, ca ti-
nerii, cari se ambie la preparandia, aru fi copii
dein familii sermane, ci tocma dein contra, in catu

*) vedi-le la capetulu protocolului!

deaca ei aru voi, si s'aru sili la invatiatura, aru puté continu'a pré bine scólele. —

Timpulu fiindu inaintatu pe la 2 $\frac{1}{4}$ ore dupa ameadí, si multi cerendu inchiderea siedintieloru, se mai ascultà anca numai propusetiunea D. Axente Severu, cá adunarea se defiga si acea suma dein veniturile Asotiatíunei, care vá voi a o destiná pentru stipendii intru intielesulu §. 2. Decisiunea in acestu objectu se amana pe urmatorea dí, si cu acést'a Siedinti'a se incheià. —

Siedinti'a IV.

dein $\frac{26 \text{ Octobrè}}{7 \text{ Novem.}}$ 1861.

Fiindu dioa acést'a de serbatóre, Siedinti'a se deschide prin Eselentia Sea D. Presiedente la 11. óre demanetia.

Lucrarile se incepu cu autenticarea protoco-iului siedintiei de eri; mai departe se continua desbaterile privitóre la stipendii, ce aru fi a se dá dein o parte a venituriloru Asociatiunei unoru tineri studenti lipsiti. —

Adunarea preliminarà mai antaiu dein Sumele intrate pana astadi, in intielesulu §. 4. sum'a de florinti Valuta austriaca siese sute (600) pentru co-perirea speseloru tipariului si a cancelariei Comitetului, pentru mobili si cass'a de bani; apoi decide, cá, sub conditiune, deaca voru mai intra si

alte sume, pentru că se se p^ota face adjut^ore far^a cea mai pulina vatemare a Statutelor^u se se numere in stipendii scolare pe anulu 186 $\frac{1}{2}$ o suma earasi de fl. Valuta austr. siese sute (600), dein care se se impartia cate 60 fl. v. a. la unulu, Comitetulu insa este insarcinatu a priveghea cu cea mai intinsa luare aminte, ca Stipendiele se le prim^esca numai invatatorii cei mai buni, mai morali, si totu odata mai sermani de a casa. —

Se decide facerea unui Sigilu cu Inscriptiunea dein fruntea statutelor^u si cu Emblema Minerv'a, eara efeptuirea se concrede Secretariului primariu Georgie Baritiu, intru asemenea compunerea unui formulariu de Decrete pentru denumirea Membri-
loru onorari si corespondenti se concrede aceluiasi, apoi se se litografeasca.

In catu pentru dilele de Siedentiele Comite-
tului de preste anu, se defige dio'a de Marti'a, ce urmeadia dupa 1. fiecarui luni Calendariulu nou, cu esceptiune, ca la casu, candu aru cadea o ser-
bat^ore legata la noi pe acea Marti, atunci Sieden-
ti'a se se amane pe Marti'a venit^ore. —

Pentru elocarea baniloru societatii adunarea se invoi, ca ori ce bani de prisosu se voru aduna, se se dee imprumutu pe obligatiuni ipotecarie de a le statului cu 6%.

Pentru Actele privitoare la urdirea si constituirea Asociatiunii se află cu cale a se tipari in un'a dein Tipografiile dela Sibiiu, Blasiu séu Brasiovu, unde adeca s'aru tipari mai estinu, unu numeru de 1000. Esemplare pe harthia de calitate III. formatu 16—20 cu litere parte Cicero, parte Garmond, eara apoi Esemplarele se se ia in primirea Comitetului si sub ingrijirea Bibliotecariului.

In catu pentru Localulu trebuinciosu pentru Cancelaria, Archivu si Biblioteca de ocamdata se primesce propunerea Eselentiei Sale Presiedintelui, cá o odaie dein Seminariulu Diecesanu se se adapteze spre scopulu acest'a.

Cu acestea sienti'a s'a incheiatu; totuodata Eselentia Sea desface adunarea prin unu Cuventu, intru carele dice intrn altele: Neamu adunatu in caritate, ne despartimu in caritate. Dé Dumne-dieu, cá pana la capetulu vécului se fia totu asía. Se ne mai intalnimu la mas'a mamei nóstre comune; se ne indulcimu de limb'a, nationalitatea si de tóte, cate suntu ale Romanului. Luati seam'a, in ce momente si in care epoca vietuimu. Popórale mainainte au pututu trai fara literatura; eara astadi asia ceva este curatu preste putentia. — Feudalismulu aristocraticu s'a delaturatu prin desvoltarea puterei morale si cunóscerea legiloru firesci; a pasitu in locul aceluia egalitatea de drepturi si egal'a indreptatire, se nu uitamu in sa, ca

puterea minții și a geniului, științele și artele sunt, care în dăruirile noastre dau popoarelor tărie și le asigură viitorul. —

După acestu cuventu membrii adunării s'au despartitu întru manifestarea împrumutată de simție-minte fratiesci. —

Nr 337/1861.

A.

Conchiemare

La Asociațiunea transilvăna română pentru înaintarea literaturii române și cultivarea poporului român.

După-ce Maiestatea Sa c. r. prin prenalta rezoluțiune din 6. Septemvrie a. c. se îndură pre grațiosu a încuviința înființarea Asociațiunei transilvane române pentru înaintarea literaturii române și cultivarea poporului român și a aprobat statutele aceleia, subscrisulu că însărcinatu cu conducerea provisorie a afacerilor Asociațiunei, 'și ia voia, a conchiamă pe $\frac{23. \text{Octomvrie}}{4. \text{Noemvrie}}$ a. c. aici la Sibiu pre totu inteliginții națiunei noastre, cari voiescu a fi membrii Asociațiunei, spre a lua parte la inaugurarea și deplină constituire a aceleiasi.

Sibiu $\frac{29. \text{Septemvrie}}{11. \text{Octomvrie}}$ 1861.

Andrieu Bar. de Siaguna,
Episcopu.

B.

Cuventarea Esselentiei Sale P. Episcopu Andreiu Bar. de Siagun'a tienuta in 23. Oct. 1861. cu ocasiunea inaugurarei si deschiderei Asociatiunei transilvane pentru inaintarea literaturii si culturai poporului romanu.

Eata, Domniloru! au sositu diu'a cea dorita pentru infiintiarea unei Asociatiuni, carea sa aiba de problema „literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.“

Marturisescu sinceru convingerea mea, ca eu problem'a asociatiunei nostre o caracterisediu precatu de nobila si frumoasa si unica in feliulu seu astadi in intrég'a noastra natiune din toate partile, unde se afla ea, preatat'a si de serioasa si grea, pentrucă cere o perseverantia de feru si unu sacrificiu din inima. Acestea le afirmiu eu dupa natur'a scopului Asociatiunei, carele este inaintarea literaturii romane si a culturai poporale in deosebite ramuri prin studiu, prin elaborarea si edarea de opuri, prin premii si stipendii pentru diferitele specialitati de sciintie si arte.

Toti scimu, ca tieranulu, candu ara, nu cauta indereptu, ci inainte, că breasda sea sa nu o gresiésca. Inse factorii Asociatiunei noastre, candu vréu sa nesuiésca catra ajungerea scopului Asociatiunei, voru avea a cautá mai antaiu indereptu, adeca la studii clasice din seculii vechi, si apoi voru avea a cautá inainte, adeca a cultivá limb'a noastra dupa form'a sciintieloru clasice.

Anca mai debue sa cautamu in trecutu si in altu intielesu; va sa dica: de si Asociatiunea nóstra este cea d'antaiu in feliul seu la noi, totusi vocea trecutului ne

spune, ca pelanga aceea, ca pana astadi n'am avutu nici o Asociatiune formale si din partea statului recunoscuta si aprobata, carea s'aru fi ocupatu cu literatur'a romana si cu cultur'a poporului, dicu, pelanga toate acestea totusi au fostu barbati romani singuratici, cari prin scrierile se se si edarea acelora la lumina s'au meritatu premultu pe terenulu literaturii romane si alu culturii poporului. Astfelu de barbati nationali binemeritati pentru cultur'a literaturii romane si cultivarea poporului romanu am avutu noi si pana acum, si ii avemu si astadi pretutindenii, pe unde se afla natiunea noastra. Asiadara aducearea aminte de acesti barbati romani binemeritati recomandandu eu Asociatiunei.

Si in alu treilea intielesu dicu, ca debue se ne uitamu in trecutu pentru aceea, ca se nu se intemple si in venitoriu literatiloru nostrii o asemenea vatemare, precum s'au intemplat la anulu 1850, candu unu comisariu imperatescu au incredintiatu unui preotu sasescu traducerea unui opu metodicu din limb'a germana in cea romana. Ceea-ce intielegendu eu atunci, candu 4—5 coale se si tiparisera, am facutu pasii debuintiosi si am nimicitu esierea la lumina a acelei traducerii. Iuse preotul sasescu siau pusu bine in punga onorariul pentru o traducere miserabila. Eu inca atunci traducerea aceast'a o caracterisai de miserabila, pentru-ca parinti'a sa intr'altel cuventulu germanu „Methodenbuch“ lau tradusu pe romania „carte de modruri“. Miserabilitatea acestei traducerii de totu se da pe facia, candu cuvintele romanesci „carte de modruri“ leam traduce in germania; caci „carte de modruri“ nici candu n'ar potea face in limb'a germana „Methodenbuch“.

Deaca mi se iarta a aminti aci si alte imprejurari fatale din anii mai de curendu trecuti, cari primejduiau

libertatea culturii poporului si onórea barbatiloru nostrii intieleginti, atunci debue se aducu inainte acea resolutiune a fostului Ministeriu de invetiamentu, prin carea cartile acelea, ce s'au compusu sub manuducerea mea prin intieligintii nostrii, s'au tiparitu in tipografi'a noastra diecesana si apoi s'au introdusu in scoalele noastre populare, siau pusu in capu de a le opri de 'ntrebuintiare si a 'ntroduce altele, pre care nisce creaturi de a le lui necunoscute pe terenulu literaturii noastre leau compusu si le au tiparitu in Vien'a. Acelasi Ministeriu au pretinsu dela mine in anii trecuti, cá pre professorii gimnasiului nostru din Brasiovu sai tramitu la Vien'a spre depunerea essamenului de cualificatiune professorale; sciindu eu, ca essaminarea aceea se face prin o comissiune statatóre din membrii de religiune si natiune straina, am remustratu pe bas'a anomaliei, ce aru urma de acolo, candu professorii unui gimnasiu romanu de relegea orientala ortodocsa aru debui sa depuna esamenu de cualificatiune professorale inaintea unei comissiuni de religiune si natiune straina. Dar si mai multu sa ve spunu. Acelu Ministeriu, intielegendu, ca Episcopi'a noastra siau radicatu o tipografia anca la anul 1850, si aci tiparesce carti bisericesci si scolare spre acoperirea propriiloru lipse si spre inaintarea culturii poporului, m'au trasu la raspundere de a me dechiará, ca Episcopi'a nóstra, pre carea Ministeriul de cultu se 'ndoiá a o recunósce de priimita din partea statului, de si Maiestatea Sea Imperatulu o tractá ca pre un'a recepta, dícu, Ministeriulu de cultu m'au trasu la raspundere de a me dechiará, ca Episcopi'a noastra de unde siau capetatu dreptulu de asi potea radicá tipografia? Acestea am aflatu de debuintia a vi le comunica, domniloru! cu acésta ocasiune, cá sa ve incredintiati despre

neadormit'a priveghiare a Ierarhiei Bisericei noastre pentru sustinerea libertatii binesocotite in cultur'a poporului si spre mantuirea onoarei barbatilor nostrii intieliginti; precum si pentru adevierirea acelui adeveru, ca caus'a cea dreapta, ce oam reprezentatu eu in aceste trei obiecte si in alte multe, au esitu din luptele susatinse cu triumfu!

Aceste esemple le am adusu inainte aci spre acelu scopu, cá se aretu debuinti'a cea imperativa pentru vedit'a si auctoritatea Asociatiunei, ce membrii ei voru fi indetorati a o sustienea si immulti prin studiu, prin elaborearea si edarea de opuri literari, ceeace, precumu amu disu mai susu, nu se poate ajunge fara pastrarea unei seriozitati si perseverantie, ce sciintiele dupa natur'a loru o pretindu dela toti aceia, cari vreau a se ocupa cu ele.

Acestea permitendu, trecu la obiectul dilei, si asiá pe bas'a resolutiunei imperatesti din 6. Sept. a. c., ce mi s'au impartasitu prin decretulu gubernialu din 26. Sept. a. c. Nr. 7693., prochiamu Asociatiunea Transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu de Asociatiune publica si recunoscuta de statu in intielesulu statutelor sale din 21. 22. si 23. Martiu 1861, si provocu adunarea, cá se pasieasca la constituirea Asociatiunei in sensul sectiunei II. din Statute, apoi in sensul sectiunei III. la alegerea oficialilor Asociatiunei si in sfarsitu in intielesulu sectiunei IV. la prefigerea terminului pentru cea mai de aproape adunare generale.

Si asiá implinindu insarcinarea D-Voastre din 10. Maiu 1860. si din punctulu 4. si 5. alu protocolului conferintiei de sub 11/23 Mariu 1861., cá sa ducu corespundintiele cele debuintioase pentru infiintierea acestei Asociatiuni, ceeace cu ajutoriulu lui Dumnezeu am si ajunsu,

predau Adunantiei constituante scaunulu onorificu alu predsjediului, ce lam ocupatu pana acum din increderea D-Vóstre, si in sfarsitu radicandu simtiemintele sufletului meu catra ceru, dicu: Domniloru! mės'a dulcei maicei noastre este pregatita pentru oaspeti multi, maic'a noastra au fo-tu pana acum imbracata in doliu, dar de acum inainte se imbraca ea in haina de nunta si postesce la measa pre toti fiii sei, cá sa straluceasca si ea in si cu cas'a sea si se innoiasca pre fiii sei, precum se innoiescu tineretiile vulturelui, si se roaga lui D-dieu dicendu: Doamne alu poteritoru, fi cu Asociatiunea aceast'a acum si totudeun'a; căci totu darulu desevarsitu este de susu, dela tine parintele luminilor. Amin!

C.

Cuventarea D. Canonicu T. Cipariu tie-nuta cu ocasiunea inaugurarei si deschiderii Asociatiunei transilvane pentru inaintarea literaturii si culturai poporului romanu. cá respunsu la cuventarea Es-sentialiei Sale P. Episcopu B. de Siagun'a.

Esclentia, Domni si frati!

Candu ne uitamu inapoi la istori'a poporului nostru si mai alesu la a natiunei noastre din asta patria dulce, carea e antaniulu leaganu alu viatiei romane pe aceste locure nordice-orientali, mai ca nu aflamu in seri'a ator-mari mari seculi dela inceputulu celui alu doilea alu erei crestine pana acum peste mediuloculu alu celui de alu

XIX., de catu numai dile de lacreme, de doreri si de suferintie de tota form'a; er' dilele de bucuria pentru poporul romanu si pentru natiunea noastra transilvanica in specia au fostu mai pucine si mai rare, decatu pen'a de corbu albu. Cultur'a romana, ce au adusu cu sene in Dacia din alte parti a le lumei mai fericite si mai desfatate, si o au straplantatu in acestu pamentu rece si inghiatiu, cultur'a, de carea marturisescu tote ruinele si tote anghiurile patriei noastre, acele 40 de cetati, ce le numera Ptolomeu in geografi'a sa cu numele abia cu 50 ani dupa stramutarea noastra in acestu Babilon, — tota, mai tota cadiu preda gentiloru barbare, care in ante de a preda Greci'a si Itali'a, Aten'a si Rom'a, se paru ca din preda patriei noastre si din ruin'a culturei romane de pe acestu pamentu si-au luat gustu de a se incrunta in ruinele si ale celoru alalte provincie din imperiulu romanu. Din acesta ruina totala a natiunei numai D-dieu scie cum am scapatu, numai ca prin minune, si numai cu pelea si cu viati'a, caci acele incursiuni si predatiuni nu numai ne au rapitu averea si cultur'a, ce o-am avutu, ci ne au rapitu si mii de mii de suflete de ale fratiloru seu parintiloru nostri, si deaca ar' fi fostu moartea lor numai corporale, mai pucina le-ar' fi fostu si amaratiunea, inse decatu moartea naturale mai este moarte si mai cumplita pentru omu, sclavi'a, despartirea de ai sei, si mai pe sus de toate sentiulu unei ruine natiunali; caci nece o dorere poate se asemena cu aceea dorere, candu vede omulu nu numai perirea sa, ci vede deodata si perirea unei patrie, a unei natiuni intregi, mai fara nece una sperare de o redicare din aceea perire. Inse din toate aceste ruine providenti'a ne-a conservatu inca in aceste doreri cumplete unu tesauru nepretuitu, care nu nil'au potutu rapi

nece sabi'a invingatoriului, nece crudimea tiranului, ce domnea pe corpurele noastre, nece puterea fizica, nece politic'a infernale, — unu tesauru nascutu cu noi dela titiele maicei noastre, dulce cá sarutarile maicutieloru, candu ne aplecau la senulu loru! tesauru mai scumpu decatu viati'a; tesauru, care de l'amu fi perdutu, de l'am perde, de vomu suferi vre unadata, cá cineva cu puterea au cu insielatiunea au cu momenele se ni-lu rapésca din manile noastre, — atunci mai bine, mai bine se ne inghitia pamentulu de vii, se ne adunamm la parintii nostri cu aceea mangaiare, ca nu amu tradatu cea mai scumpá ereditate, fara de care nu am fi demni de a ne mai numi fiii loru: limb'a romaneasca. — Ci sperámu in providenti'a divina, sperámu in virtutea neinfranta a natiunei, pe care intru atati seculi nece in cea mai apusa soarte a ei nu a tradatu-o; sperámu in marii barbati si insufletitii fii ai natiunei, cari mai alesu in aceste tempure critice, in care se tractéza cestiunea de a fi au a nu fi, cu toata barbatia demna ce unu romanu vechiu, cu toata resolutiunea nefaciarita, si cu pén'a si cu cuventulu si cu fapt'a au spriginitu si spriginescu caus'a natiunale, caus'a culturei, in biserica, in scoala, in politica; cari si-au intorsu toata influenti'a si pusetiunea, si n'au crutiatu nece ostenele, nece spese, numai si numai cá se-si sprigineasca pe aceasta natiune, cu alu careia nume se lauda si a careia limba o vorbescu.

Chiaru si asta dí solene, ce ne a adunatu din toate partile patriei, e unu testimoniu alu vietiei romanesci si o protestatiune mai solene decatu si juramentulu, ca natiunea romana nu vrea si nu va suferi nici odata, cá se apuna din seri'a natiuniloru cá romana, ca nu vrea si nu va suferi nici odata aceea batjocura, cá se se lapede de alu

şeu nume şi de a sa limba în favoarea nici celei mai culte naţiuni şi limbe în lume, cu atatu mai puţin în favoarea ori-carei alte, carea eri alalta eri eră încă neculta, barbara, şi care până şi astăzi încă nu şi-a scuturat rugin'a, ce o rodea până la anima încă înainte de 20—30 ani, seu înainte că de o sută de ani. Aceasta adunare atatu de numeroasă, atatu de strălucită, de atati bărbaţi buni şi demni, cari cu atatu bucuria nu-şi pregătara nici osteneală nici spesele, că se alerge aici în departare şi se ieşea la aceasta serbatoria naţională, e un document neînfrânt, ca se simtu marelui a fi fii ai naţiunii române şi a se numi cu numele stramosiescu. Naţiunile, cari visă şi trăiesc în acelaşi vis deşert, ca ore-cândă totu voru se aduca pe Romanu, că se-şi despretuiască limba şi se adoreze pe altă străină, cari nu se potu desbaiera de iluziunile lor, ca romanulu va mai voi a se impună cu penele străine şi voru înăvui seraci'a acestor naţiuni iagamfale şi pretensive, — depuna-şi o-dată pentru totdeauna toate ambiţiunile reu calculate, desceptese din visulu lor şi nu se mai nutrească cu iluziuni reci şi amăgitoare. Că amen, amen le dăcem lor, ca mai curândă va trece cerulu şi pământulu, decât se se mai prefacă romanulu în cea seu cea naţiune. De romanu că naţiune dăcu, nu de romanu că individ; ca deca au fostu împrejurari, cândă câte unu bietu de romanu, au de feme, au de goletate, au de orecare ambiţiune, au de vr'unu altu calculu s'a departatu de trupin'a naţiunii sale şi s'a închiatu că unu oliv domesticu în oliv selbaticu, astă s'a pututu întemplă, pôte ca se va mai întemplă, şi poate ca chiar şi în zilele noastre se vedem cu ochii asemeni templari; sei lasăm înse în numele lui Dumnezeu, se-şi caute fericirea şi repau-

şulu animei unde le place şi unde speréza se le afle; — ci romanulu cá natiune, pe carele 17 seculi l'au strambatu la pamentu in adeveru, ci nu l'au ruptu, nici lau şmultu din radecina. si deci inainte se mai tréca si de 17 ori-cate 17 seculi, totu romanu va remané, de s'aru duce si cu miile instrainandu-se; ast'a ne e credinti'a neclatita, si speramu, ca toti, cei ce nutrescu asemenea credintia, nu se voru rusiná; caci mai meduósa e trupin'a ei decatú se se usce, deaca se si usca multe si ori-catu de multe ramuri din corpulu ei; cá unu agru fructuosu, carele e in stare nunumai a nutrí graulu din destulu, ci si polomid'a, ci polomid'a se va arde, ear graulu se va aduná si earasi se va semená, cá sementi'a se nu-i lipseasca in toata eternitatea.

Ci nu voiescu a me intinde mai departe, macaru ca multe s'aru mai putea dice si aduce din viati'a natiunei, ce demustra invederatu, ca desierte suntú toate sperarile, ilusiunile, visale; indesiertu toate sofismeles si machinatiunile tuturoru, carí mai ducu si tragu sperare, ca dór' dór' din romanu voru putea face altu poporu nordicu au asiaticu. Unu razimu nationalitatei romane se implanta astadi, ci speramu, ca asemeni razime de asta si de alte forme se voru implantá si de ci inainte si mai multe si mai poternice.

Se urámu dar acestei tenere plante, ce astadi se implanta in a dóu'a a noastra patria, sa-i urámu binecuventare dela celu ce susține si spriginesce toate, cá cu ajutoriulu celui Preainaltu si cu zelulu invapaiatu alu natiunei nutrita si crescuta se ajunga catu mai curendu la statur'a normale, in carea se inverdiéscá, se infrundiéscá si fracture inmiite se aduca de bunu si dulce gustu tuturoru romaniloru, fracture de cultur'a si pro-

pasirea in toate ramurile sciintiei, artei si civilisatiunei. Se uràm, Domni si frati! si acelui mare barbatu alu natiunei, carele dela începutu cu caldura a cuprinsu la se-nu-si si fora pregetu a condusu pana in momentul de acum ide'a acestei asociatiuni, care astadi din idea trece in realitate. Sei uramu din anima calduroasa, cu sinceritate nefaciaria si cu resunetu strabatatoriu, cá celu ce l'a inaltiatu la aceasta mare treapta, se-i insufe portarea de grige parinteasca pentru natiunea romana, nunumai in cele sante si D-diesci, ci si in cele ce se tienu de bunastarea unui poporu demnu de o soarte mai buna; de buna starea nunumai materiale, ci si mai vertosu de aceea stare eminente, ce distinge pe o natiune culta de catra unu poporu, precum cuventulu distinge pe omu de alte viciuiloare pe acestu pamentu. Se-i uràm, cá se-si védia efectuate intentiunile marenimóse, ce le nutresce catra natiunea romana, se-si'védia natiunea fericita, mai fericita decum o aflase la începutulu pastoriei sale; se-si védia mângaiarea cu ochii, repausulu si multiamirea sufletului inca si in viati'a acest'a. Sei uràm dile fericite, in midiloculu natiunei ajunse la fericire, dile multe si impreunate cu ne'ncetata multiamita din partea acestei natiuni bune si teneru semlitórie; cerendu si rogandu-ne, cá si de aci inainte se binevoiasca a cuprinde si-a adaposti, a ajutá si a spriginí aceasta tinera societate, pe care o-a iubitu si o-a ocrotitu dela leaganu pana in momentul de facia. Se traiti Eselenti'a Voastra!

D.

Hartî'a Inaltului Gubernu Regiu Transilvanu, catra Ess. Sea Episcopulu A. B. de Siagun'a, prin carea se aduce la cunoscentia aprobarea statuteloru Asociatiunei prin Maiestatea Sa C. R. Apostolica.

Nr. 7693. 1861.

Escellentissime si Reverendissime Domnule Episcopi! *)

Maiestatea Sa c. r. Apost. s'au induratu prin preainalt'a Sa decisiune din 6. Sept. a. c. gratusu a concede, cá pe bas'a asternutelu statute pentru inaintarea literaturêi rómâne si cultur'a poporului romanu se se infiintiedie una asociatiune, — in sa totuodata a ordinatu Maiestatea sa c. r. Apost., cá la §. 5-lea elu Statuteloru se se adauge si dispositiunea aceea, ca la alegerea membriloru acelora, cari nu suntu cetatiani austriaci, se recere si invoeal'a acestui Guvernu Regescu.

*) Testulu originalu magiaru e urmatoriulu:

Nr. 7693. 1861.

Nagyméltóságú és Főtisztelendő Püspök Úr!

Méltóztatott ő cs. kir. Apostoli Felsége folyó évi Szentmihályhó 6-án kelt legfelsőbb kegyelmes határozatánál fogva kegyelmesen megengedni, hogy a román irodalom emelésére, és a román nép kiképezésére a fölterjesztett szabályok nyomán egy egyesület alakulyon, azonban méltóztatott ő cs. kir. apost. Felsége e Szabályok 5-ik §-ához azon intézkedés tételét megrendelni, hogy

Despree aceasta preainalta si gratiosa decisiune Te incunoscintiedi Escelenti'a Ta in urm'a ordinatiunei gratioase regesci din 13. Sept. a. a. Nr. 2868. pelenga retransmiterea testului romanescu alu statuteloru de asociatiune, susuasternute prin fost'a c. r. locotiintia, si indreptate in intielesulu preainaltei decisiuni, spre a aduce aceast'a la cunoascinti'a reuniunei, cu acelu adausu, ca asociatiunea se remana credintiosa chiamarei sale cercuscrise in §. 5-lea, si singuru pe lenga cursulu scientificu, si se se retiena dela amestecarea in trebile religionari si politice, altmintrea oprite prin §. 3. alu statuteloru.

oly tagok megválasztására, kik nem osztriák allampolgárok, ezen kir. főkörmányszék beléegyezése megkívántatik.

Ezen legfelsőbb kegyelmes határozványról Excellenciád e jelen évi Szentmihályhó 13-án 2868. sz. alatt kelt kegyelmes kir. rendelet folytán a vólt cs. kir. helytartósági elnökség által felterjesztett, 's a legfelsőbb határozvány értelmében ki igazított egyleti szabályok román szövegének vissza rekesztése mellett, az egylet értesítése végett oly hozzá adással tudosittatik, miszerént az egylet a 2-ik §-ban kitűzött feladathoz hiven, csupán tudományos pálya körénél maradjon meg, 's a harmadik szakaszszszerént kirekesztett vallásos és politikai ügyekbe való avatkozától ovakodjék.

Egyébbaránt illő tekintettel maradván, Nagyméltóságodnak, az erd. n. Fejedelemség főkörmányszékének, Kolozsvárt Szentmihályhó 26-án 1861. tartott üléséből elkötelezetjei, Cserey Farkas, Pap Máté titkár.

Nmgu. g. n. e. püspök. B. Ságuna András Urnak.

Altumintea remanendu cu respektu cuviintiosu
 Ai Escelentiei Tale deoblegati Lupu Cserey m. p.,
 Mateiu Pop secretariu m. p. — Din siédinti'a Gu-
 vernului marelui Printipatu alu Ardealului, tienuta
 la Clusiu in 26. Sept. 1861.

Escelentiei Sale D. Episcopu gr. n. u. An-
 dreiu Barone de Siagun'a.

E.

Statutele

Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cul-
 tur'a poporului romanu.

Sectiunea I.

Despre scopulu Reuniunei si mediulócele ajungerei lui.

§. 1.

Asociatiunea póta numirea de Asociatiune transil-
 vana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

§. 2.

Scopulu Asociatiunei e inaintarea literaturii romane
 si cultur'a poporului romanu in deosebitele ramuri prein
 studiu, elaborarea si edarea de opuri, prein premii si sti-
 pendii pentru diferitele specialitati de scientia si arte si
 alte asemenea.

§. 3.

In adunantiele acestei asociatiuni suntu óprite orice
 debateri asupra obieptelor religioase si politice, incatu
 acestea privescu la prezentu.

§. 4.

Spre ajungerea scopului asociatiunei voru servi de mediuloce:

1. Interesele dela capitalele consantile scopului ei de fundatorii si de membrii Asociatiunei; taxele anuale, cari incurgu dela aceiasi membrii, — precum si darurile, cari se sperediu in viitoriu dela benefactori. —

2. Folosele, ce se voru castiga prein tiparirea si vendarirea de opuri scientifique, precum si prein conlucrarile deosebite ale membrilor ei. —

Sectiunea II.

Despre constituirea Asociatiunei.

§. 5.

Asociatiunea consta dein membrii fundatori, ordinari, corespondenti si onorari, fora deosebire de natiune si religiune. Toti acesti membrii se voru prevedea cu unu documentu de legitimare. *)

§. 6.

1. Membru fundatoriu alu asociatiunei este totu insulu, carele depune asociatiunei odata celu putinu un'a suma de 200. fl.

2. Membru ordinariu este acel'a, care e sui juris si se insinuadia si depune la unulu deintre colectorii Reuniunei, seau odata pentru totudeun'a unu capitalu, ce aduce unu venit de 5. fl. seau pre fiacare anu tax'a de 5. fl. v. a.

3. Membrii fundatori si ordinari au egale drepturi.

*) Adausu la §. 5. in intielesulu preinaltei resolutiuni imperatesci din 6. Septemvre:

La alegerea membriloru, cari nu suntu suditi austriaci, e de-lipsa invoirea r. gubernu transilvanu.

§. 7.

Comune, corporatiuni si alte persoane morale înca potu fi membrii fundatori seu ordinari ai Reuniunei, înplinindu obligatiunea dein §-lu precedent. —

Inse aceste individualitati morale nu voru avea dreptu de a se representá pre sene in adunanti'a asociatiunei.

§. 8.

Membrii corespondenti suntu aceia, cari însinuându-se se voru denumi prein adunanti'a generale in urm'a propunerei Presiedintului, seau a Comitetului, seau si prein motiunea unui membru ordinariu. — Acesti membrii nu voru platí taxe, inse se cere, cá ei se fia barbati de capacitate si se se pota asteptá dela densii cu siguritate, ca voru spriginí si inaintá scopulu Asociatiunei.

§. 9.

Membrii onorari se denumescu de adunanti'a generala pre temeiulu doveditu alu capacitateri, înaltei pusetiuni; si a altoru merite personale ale lor. — Eli suntu liberi de ori ce contributiune. —

§. 10.

Asociatiunea va fi provediuta cu unu sigilu, care va purtá de giurascriptiune numirea Asociatiunei, precumu si cu un'a cassa, in care se va pastrá averea ei, precumu banii, pretiosele, si hartiele de pretiu, si care va fi provediuta cu doua chei. —

Sectiunea III.

Despre Oficialii Asociatiunei.

§. 11.

Oficialii Asociatiunei sunt:

1. Unu Presiedinte,

2. Unu Vice-presedinte,
3. Unu Secretariu primariu,
4. Unu Secretariu,
5. Unu Bibliotecariu si Archivariu,
6. Unu Casieriu,
7. Unu Controloru.

Toti acestia se alegu de adunanti'a generala dein membrii ei fondatori si ordinari pre cate 3. ani. — Presedintii se intarescu de locul mai naltu. — De senè se intielege, ca eli se potu realege. —

§. 12.

Adunanti'a va avea si unu servitoriu.

§. 13.

Oficialii acestia imbraca oficiu onorariu, prein urmarè fora salariu. — Totusiu se concède adunantie generalè dreptulu de ai remunera dein veniturile fondului asociatiunei dupa inpregiurari, si anumitu dupa puterile materiale ale ei. —

§. 14.

Drepturele si datorintiele Presedintelui sunt:

- a. De a conchema adunanti'a generala si a comitetului; si a purtà presidiulu intrensele.
- b. A priveghià, cà desbaterile si conclusele adunantielor se se duca potrivit scopului si intereselor asociatiunei.
- c. A priveghià, cà ceilalti oficiali ai asociatiunei se corespunda datorintieloru lor cu acuratetia.
- d. A representà asociatiunea in afara in afacerile asociatiunei. — Inse afacerile Presedintelui in numele Asociatiunei, cari aru produce obligatiuni asupr'a ei, numai atuncea voru fi obligatorie pentru ea, daca acelea au ur-

matu dein invoirea Comitetului, si daca hartiile respective voru fi subscrise pre lenga elu inca si de doi membrii ai Comitetului, si contrasignate de Secretariulu acel'a, caruia este incredintiatu sigilulu Asociatiunei, cum si prevedute cu acelu sigilu.

e. Presedintele numai asiá va putea asigná plati dein banii Asociatiunei, deca acelea voru fi prelimenate de Comitetu, si daca hartia de asignatura va fi contrasignata de acumu pomenitulu Secretariu.

f. Plenipotentiele seau constitutiunile de procuratori pentru ingrijirea afacerilor Asociatiunei in partea organeloru dein afara, se subscie de presedinte pre langa contrasignarea Secretariului.

g. Asemenea se subscriu numai de Presedinte si de Secretariu tote documentele de justificarea primirei de membrii in Asociatiune, circularele si publicatiunile, precumu si protocoalele siedintieloru adunantie generale si a Comitetului. —

h. Presedintele ingrisesce pentru esecutarea conclusiuniloru adunantie generale si ale Comitetului, si renduesce scontarea casei dein tempu in tempu. —

§. 15.

Vice-presedintele suplinesce pre presedintele in tote drepturile si indatoririle lui potrivit §-lui precedente, precandu acel'a este impedecatu de a functioná.

§. 16.

Secretariulu primariu e conservatoriulu sigilului, porta si contrasigneaza protocolulu siedintieloru adunantielu generale si ale comitetului, si contrasigneaza totu deunadata, fatia cu organele si indiviidii exteriori, precum si

cu Cas'a asociatiunei, si acelea hartii, care sunt de contrasignatu dupa prescristulu paragrafu 14. — Maiincolo elu este Directorulu Cancelariei Asociatiunei, si anumitu alu protocolulu de gestiune, alu espediturei si alu archivei. — Infine densulu redige foia periodica si organulu publicitatii alu asociatiunei.

§. 17.

Secretariulu secundariu substitue si ajuta pre Secretariulu primariu in tote afacerile lui dein §-lu precedente. — Bibliotecariulu ingrigesce de registrarea opureloru si obiecteloru scientifice, precumu si a requisiteloru asociatiunei. — Elu fara concesiunea Presiedintelui nu va dá afara nimicu dein obiectele incredintiate ingrigirei lui.

§. 18.

Casieriulu debue se fia individu cautionatu, elu incaseaza banii asociatiunei, porta ratiotiniu despre ei;

Elu ingrigesce, cá taxele si alte datori restante ale asociatiunei se se incaseze la timpulu seu; —

Elu pregatesce si substerne ratiotiniu anuale adunantiei generale spre revisiune, elu este responsaveru pentru casa si porta una chee a ei.

§. 19.

Controlorulu are de a contrasigná tote actele de ratiotiniu, ce se tienu de cass'a asociatiunei si a purta a dou'a chee a acesteia. — De aci urmeadia, ca densulu este pentru cass'a asociatiunei in solidum respondiatoriu cu casieriulu. —

§. 20.

Resiedinti'a Cancelariei Asociatiunei este Sibiulu.

Secțiunea IV.

Despre adunanti'a generale.

§. 21.

Asociațiunea va ține în totu anul un'a adunare generale, și de voru cere înpregiurarile și mai multe. Adunanti'a generale va constă dein membrii ei fundatori și ordinari cu votu decisivu. — Membrii corespondenti și onorari au voia a intră în adunare cu votu consultativu. — Conchemarea ei se va publică prein jurnalele nationale romane, și prein unulu oficiosu alu Transilvaniei. — Tempulu și locul adunantiei generale ordinare pentru cea mai de aproape sesiune se defige prein adunanti'a preedinta; ear a celei estraordinare prein presedintele ei. —

§. 22.

În adunantiele generale numai acei membrii fundatori și ordinari au votu, cari se infacisiediu în persona; de aci urmeaza, ca persoanele morale, precum și individualitatile fisece absente nu potu lua parte la desbaterile și conclusele ei prein plenipotentieri.

§. 23.

Adunanti'a generale are drepturile și datorintiele urmatoare:

- a). Ea alege prein majoritatea voturiloru dein sinulu seu pre presedintele, vice-presedintele și pre oficialii Asociațiunei.
- b). Ea alege dein sinulu seu unu Comitetu statoriu dein 12. membrii.
- c). Ea designeada principiile conducatoria pentru înaintarea scopului Asociațiunei și administratiunea averei ei.

d). Ea decide despre primirea membrilor ei.

e). Esamina ratiociniul anual al Casei.

f). Ea prelimina cheltuielile Asociatiunii pe anul viitoriu si inputernicesce pe Comitetul pentru asignarea lor.

g). Ea decide sum'a pentru premii si stipendii pentru diferitele specialitati de scientie si arte.

h). Decide si prefige asupr'a remunerarei si sumei de remuneratiune pentru oficialii ei.

i). Ea prefige timpul si locul adunantiei generale cei mai aproape ordinare. — Tote acestea prein majoritatea voturilor.

§. 24.

Adunanti'a generale pote propune modificatiuni in statute, inse aceast'a numai prein voturile dein $\frac{2}{3}$ parti ai membriloru presenti, si modificatiunile propuse numai atunci voru avea valoarea sa, daca acelea voru castiga in nalt'a aprobare. — Inse scopulu si caracterulu Asociatiunii nu vá putea deveni obiectu alu desbateriloru, si alu concludeloru adunantieloru sub nece una conditiune. —

§. 25.

Conclusele adunantieloru generale numai atunci voru avea putere legale, daca adunanti'a vá fi publicata celu putinu cu 30. de zile inante prein susu pomenitele jurnale.

§. 26.

Asociatiunea va avea unu fundu de reserva neatingiveru, care se formeadia dein capitalele consantite de membrii fundatori si ordinari si dein a 5-a parte dein taxele anuali (jährlíche Beiträge) si dein interesele fondu-

lui de reserva. Celelalte 4. parti dein taxele si dein interesele fondului, precumu si darurile sperande, remanu in dispuseciunea Asociatiunei amesuratu statuteloru. —

§. 27.

Adunanti'a generale decide regulatu prein majoritatea voturilor a membriloru presenti; — eara daca voturile suntu impartite in numeru egal, atunci prein voturile acelor, la cari s'a adausu opiniunea presiedintelui. —

§. 28.

Adunanti'a generale ingrigesce de agendele curente ale Asociatiunei dein Siedintia in Siedintia, precandu ea nu e adunata, prein unu comitetu alesu in modulu prefiptu in §. 23.

§. 29.

Comitetulu acest'a se alege prein adunanti'a generale pre cate 3. ani. Se intielege, ca se pote realege. —

§. 30.

Comitetulu vá tiené de regula in tota lun'a o siedintia regulara, si in casuri urgente si mai adescori. —

Siedinti'a lui se convoca de presiedintele Asociatiunei, si in lips'a acestuia de Vice-presiedintele, cari totudeodata ducu presidiulu in ea. —

§. 31

Decisiunile siedintieloru Comitetalui numai atunci au valore, daca celu putinu 6. membrii afara de presiedinte si de secretariu au luat parte la ea. — Comitetalu inca decide dupa majoritatea voturilor membriloru presenti. —

§. 32.

Drepturile si datorintiele Comite'ului sunt:

- a). A holari asupr'a reclamatiunilor membrilor Asotia-
tiunei in contr'a oficialilor ei, escate dein calitatea lor
că membrii asociatiunei. — In care casuri oficialii acusat
nu pota luá parte la Siedintiele Comitetului. — In contr'a de-
cisiunilor Comitetului este recursulu deschisu catra adu-
nantia generale;
- b). A primí operatele scientifice tramise si a le censurá
sêu desine sêu prein censorii, ce i vá designá adunan-
tia generale. —
- c). A purtá de grige de articlii aflati de buní pentru
tiparire;
- d). Comitetulu va ingrigí, că pentru inlesnirea in casarei
venitelor asociatiunei se se inputerniceasca in deosebitele
tenuhuri Colectanti, cari se le primésca si inainteze la
Cas'a asociatiunei. —
- e). Comitetulu vá ingrigí si vá dá invoire presiedinte-
lui pentru acoperirea speselor curente preliminate dein
cas'a asociatiunei. —
- f). A priveghia si dein partesi, că afacerile oficialilor se
se efectueze cu acureteti si potrivit scopului asociatiunei.
- g). Si in fine ajustificá lucrarile sale prein raportu in-
antea adunantiei generale.

§. 33.

Asociatiunea vá sustine o foia periodica in fas-
ciore nelimitate, destinata pentru publicarea afacerilor ei
si pentru latirea midilocelor inaintarei de literatur'a ro-
mana si cultur'a poporului romanu.

§. 34.

Limb'a oficioasă a Asociațiunei în toate afacerile ei, atatu în Siedentiele generali și ale Comitetului, precumu și a Cancelariei va fi — de sine se întielege — aceea, care e și scopulu Asociațiunei, adeca cea română; membri-loru necunoscatori de limb'a română le este iertatu a se șierbi și de alta limbă.

Secțiunea V.

Determinațiuni generale.

§. 35.

Datorințele și drepturile membriloru fundatori și ordinari suntu, că ei se conlucre deîn toate puterile spre spriginirea și înaintarea scopului reuniunei. — Ei voru avea dreptu în adunantiele generale a face propozițiuni pentru înaintarea scopului Asociațiunei și a descoperi abuzurile observate în ramurile administrațiunei spre delaturarea lor. — Ei au dreptu de inițiativa și votu hotaritoriu în adunantiele generale, dacă se înfacisiediu în persona; lor se vendu opurile științifice esite deîn asociațiune cu unu prețiu mai josu. —

§. 36.

Fiacare membru înceta de a fi membru alu asociațiunei:

- a). Preîn morte,
- b). Preîn repașire voluntaria,
- c). Dacă va înceta a plăti taxele anuale,
- d). Dacă se va eschide preîn decisiunea adunantiei generale.

§. 37.

Adunanti'a generale are dreptu de a eschide pre ori si care dein calitatea de membru,

a). pre accia, cari pentru vreo fapta criminale injositoare s'au condemnatu prein hotarire judiciaria.

b). despre cari sa'u castigatu dovada, ca lucra spre indereptnicirea si pagubirea Asociatiunei. —

§. 38.

Asociatiunea aceast'a se va privi de disoluta, candu membrii ei fundatori si ordinari ar deveni la unu numeru numai de 12. insi. In acestu casu averea ei va trece cá mostenire la Gimnasiulu romanu Gr. Cath. dein Blasiu, si la celu Gr. Resarítenu dein Brasiovu in parti egale. — Inse banii si obiectele pretiose, care suntu dein partea fundatorloru consantite careiva ramure speciale a literaturii si a culturei poporului romanu, averea Asociatiunei de soiulu acesta dein urma va servi si in viitoriu vointiei fundatoriului si va trebui se se administreze prein pomenitele gimnasii potrivitu acelu scopu. —

Propusetiunile Dnai Georgiu Baritiu, destinate spre a se elaborá si dupa impregiurari spre a se premiá.

1. Pentru carti scolastice, pe care au se le propune respectivele Corpuri profesoresci.

2. Compendiu din istori'a Transilvaniei, compusu asiá, cá acel'a se se póta introduce si in gimnasiulu micu, se fie si de lectura pentru publiculu

mijlociu. Se întielege de sine, ca acésta istoria trebuie se fia cu tóta luarea aminte la tóte miscările vietiei publice si natiunale a romaniloru transilvani, se aléga fantanile istorice cu tóta putinciós's'a critica, se nu crutie si se nu tienan nici o parte.

3. Starea agriculturei la romanii transilvani. Scriere comparativa, atatu cu referintia la romanii locuitori in diferitele tienuturi a le patriei, catu si cu referintia la modulu cultivarei pamentului între Sasi si Secui, si earasi in comparatiune cu Itali'a de susu, cu Elveti'a si cu Boemi'a. In legaminte cu acést'a

a). Inriurinti'a sciintiei chemice asupr'a agriculturei.

b). Horticultur'a séu gradinari'a. Suprem'a necesitate de a o naintá cu tóte mijlócele între romani.

c). Pomari'a. Intru asemenea.

d). Cultur'a padurilor: tóta putinciós'a lor crutiare, pe unde se afla; sadire de paduri, pe unde lipsescu.

e). Cultur'a vermiloru de matase. Enumerarea causeroru, pentru care incercarile respectiveoru gubernii mai virtosu de ani 80 incóce nu au potutu reesi, cá se introduca acestu ramu de economia.

f). Restaurarea si incuragiarea culturai de stupi in tóta tier'c.

g). Îmbunătățirea tuturor soiurilor de vite cornute, copitate, lanóse, cum și a paserilor domestice. În legăminte cu acést'a: deslegarea întrebării: de cá de ani 25 încoace prasirea de vite și totuodata nobilitarea soiurilor la locuitorii romani a naintatu séu a 'napoiatu. Un'a séu alt'a pentru ce?

4. Descrierea comparativa a locuintelor omenești la romanii țierani din punctu de vedere igienicu, politienescu și esteticu: totuodata enumerarea cauzelor, pentru care romanii țierani până acum nu s'au îndemnatu a'si cladi locuinte din materii mai solide.

5. Descrierea comparativa a porturilor romanesci din punctulu de vedere alu folosului cu privire la clima, și totuodata din celu esteticu. Deslegarea cestiunilor: care din tóte porturile romanesci de ambele secse póte se fia și mai corespundietoru climei și mai frumosu, cum și care porturi aru fi se dispara cu totul, séu încai se se mai cultive?

6. Descrierea mijlóceloru de nutrementu alu romanilor din punctu de vedere igienicu.

7. Deslegarea întrebării: în care ținuturi ale Transilvaniei sunt barbatii romani mai puternici și totuodata mai muncitori, cum și femeile de o frumsetia mai clasica și mai trairóre (durabila).

8. Paralela trasa din punctu de vedere psihologicu si fiziologicu intra romanii transilvani cu toti ceilalti romani locuitori inlauntrulu monarchiei austriace, si anume cu Banatienii, cu cei dintre Crisiuri, Somesiu si Tis'a in Ungari'a si cu cei din Bucovin'a.

9. Deslegarea intrebarei: care sunt mijlocele si caile cele mai sigure ajutatoare la intemeierea, inbunatatirea si perpetuarea scolurilor populare intre romani.

10. Colectiune de cele mai bune (cinci) balade romanesci transilvane.

11. Pentru ce art'a zugravirei, cu tota protectiunea, ce'i da ritulu bisericeii resaritene, nu póte naintá la romani preste totu?

12. Colectiunea tuturor inscriptiunilor romane tiparite si netiparite, cate s'au descoperitu pana acumu in Transilvani'a si in tierile vecine cu dinsa, insotite de unu Comentariu.

13. Celu mai bunu compendiu de Medicina forensi.

14. O dietetica populara in strinsa referintia la modulu viietuiri romaniloru.

15. Flor'a Transilvaniei, a Banatului si Bucovinei cu numiri romanesci si cu observatiuni medicale, care se mérga in paralela cu credinti'a séu.

sciinți'a, ce o are poporul despre puterea vindicătoare séu veninósa a plantelor patriotice.

Alte dispușetiiuni.

Administratiunea se ia mesuri energióse spre a compliní lacunele din istori'a patriei si a natiunii nóstre. Spre acestu scopu inșă se se puna in raportu cu tóte bibliotecele din patria si din afara, cum si cu toti istoriografii si istoriofilii. Aflanduse de trebuintia, se se faca spre acestu scopu si călătorii științifice.

Istoriofili si istoriografi: Scarlatu Rosetti, Generalulu Mavro, Ioann Maioreșcu, Dr. A. T. Laurianu, Eudosiu Hormuzache, Nicolae Istrate in Moldov'a, cum si secțiunea ministeriala p. cercetarea chrisóvelorú monastiresci.

Se se recéra manuscriptele lorú Samuilu Miculu si Georgie Sincai dela ministeriulu din Vien'a.

Totuodata se se pórte grija cu totuadinsulu de adunarea documentelor pentru istori'a bisericésca.

Fóia periodica, ce va esí pe spesele Asociațiunei, se se ocupe per eminentiam cu publicarea de documinte istorice in originalu si in traducțiune.

